

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

WYDAWANY Z FUNDUSZÓW NAUCZYCIELSTWA OKRĘGU.

Kraków, dnia 20 maja 1925 r.

Pozycja	T R E Ś Ć :	Str.
134. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie utworzenia Rady Naczelnej Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego oraz Wojewódzkich i Powiatowych Komitetów Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego . . .		194
135. Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. o częściowej zmianie i uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 5. IV. 1922 r. w przedmiocie wymiarów i liczby pomieszczeń w budynkach publicznych szkół powszechnych i domach mieszkalnych dla nauczycieli . . .		197
136. Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. w sprawie kwalifikacyj zawodowych duchownych rzymsko-katolickich do nauczania religii w szkołach średnich . . .		200
137. Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. w sprawie taks za egzaminy w publicznych szkołach powszechnych . . .		202
138. Okólnik M. W. R. i O. P. w sprawie świadectw i uprawnień nauczycieli-absolwentów kursów, organizowanych w Okręgach Szkolnych: Poznańskim i Pomorskim . . .		202
139. Okólnik M. W. R. i O. P. w sprawie rozkładu kursów wakacyjnych dla nauczycielstwa szkół powszechnych w r. 1925 . . .		204
140. Zaliczenie czasu służby kontraktowej do służby stałej . . .		209
141. Nieujawnianie opinii władz przez władzę decydującą . . .		210
142. Uposażenie nauczycieli preparand przeniesionych do szkół ćwiczeń . . .		211
143. Zwrot kosztów leczenia . . .		212
144. Wzór rachunku kosztów podróży . . .		212
145. Potrącenia z upo ażenia . . .		214
146. Ochrona ptactwa i zwierzyny łownej . . .		214
147. Uroczyste zakończenie i otwarcie roku szkolnego . . .		215
148. Legitymacje funkcjonariuszów b. państw zaborczych . . .		216
149. Pomieszczenie geologów P. I. G. w budynkach szkolnych . . .		217
150. Opłata stemplowa od rachunków i umów . . .		217
151. Groszowe kasy oszczędności . . .		218
152. Wynagrodzenie nauczycieli kontraktowych w publ. szkołach powszechnych . . .		221
153. Kursy wakacyjne . . .		222
154. Organizacja szkół . . .		223
155. Ruch służbowy . . .		224
156. Unieważnienie legitymacji . . .		224
157. Egzaminy na nauczycielki robót ręcznych kobiecych . . .		225
158. Konkursy . . .		225
159. Ogłoszenia . . .		228
160. Komunikat Polskiego Stowarzyszenia Złotego Krzyża . . .		229
161. Odezwa Redakcji . . .		232

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 25 kwietnia 1925 r. (ogłoszone w Dz. U. Rz. P. Nr. 45. poz. 314).

w sprawie utworzenia Rady Naczelnej Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego oraz Wojewódzkich i Powiatowych Komitetów Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego.

Na zasadzie art. 18 dekretu o tymczasowej organizacji władz naczelnych z dnia 3 stycznia 1918 r. (Dz. P. K. P. Nr. 1, poz. 1) zarządza się co następuje:

§ 1. Przy Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zostaje powołana Naczelna Rada Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego.

§ 2. Do zadań Naczelnej Rady Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego należy:

- a) wypowiadanie opinii w sprawach dotyczących wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego;
- b) przedstawianie właściwym ministerstwom wniosków w sprawie wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego;
- c) podejmowanie prac teoretycznych w zakresie wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego;
- d) szerzenie idei wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego do obrony Państwa;
- e) koordynowanie działalności poszczególnych organów państwowych i samorządowych w dziedzinie wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego;
- f) samodzielna inicjatywa w dziedzinie organizacji wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego;
- g) udzielanie dyrektyw Wojewódzkim Komitetom Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego oraz sprawowanie kontroli nad czynnościami tychże Komitetów;
- h) ogłaszanie sprawozdań ze stanu wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego.

§ 3. W skład Rady Naczelnej Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego wchodzi:

- a) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, jako przewodniczący;
- b) po 2 delegatów Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Ministerstwa Spraw Wojskowych, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Generalna Dyrekcja Służby Zdrowia) oraz Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej;
- c) po jednym delegacie Wojewódzkich Komitetów Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego i instytucyj zaproszonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i Ministrem Spraw Wewnętrznych;
- d) osoby powołane przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i ze szczególnem uwzględnieniem wybitnych higienistów i znawców wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego.

Ogólna liczba członków Rady Naczelnej Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego nie może przenosić liczby 40.

§ 4. Czas urzędowania członków Rady trwa lat trzy.

§ 5. Sekretarza Rady wyznacza Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z pośród urzędników Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego członków Rady Naczelnej Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego.

§ 6. Posiedzenia Rady zwołuje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Posiedzenia plenarne odbywają się przynajmniej raz na rok.

Członkowie Rady mogą brać udział w posiedzeniach osobiście lub przysyłać referaty, wnioski i opinie na piśmie. Do prawomocności posiedzenia wymagana jest obecność przynajmniej $\frac{1}{3}$ ogólnej liczby członków Rady.

§ 7. Na czele Rady Naczelnej Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego stoi prezydium w skład którego wchodzi: Przewodniczący Rady Naczelnej Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego, po jednym delegacie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Ministerstwa Spraw Wojskowych, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, oraz sekretarz Rady. Zakres działalności prezydium obejmuje sprawy personalne i inne sprawy nie objęte zakresem wydziałów.

§ 8. Rada Naczelna Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego wyłania ze siebie trzy wydziały:

1) Wydział Wychowania Fizycznego, złożony z przewodniczącego Podsekretarza Stanu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lub wskazanego przez niego członka Rady, z delegata Ministerstwa Spraw Wojskowych, z delegata Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, delegata Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej i 2 członków Rady.

2) Wydział Przystosowania Wojskowego złożony z przewodniczącego z ramienia Ministerstwa Spraw Wojskowych, z jednego delegata Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, jednego delegata Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i 2 członków Rady.

3) Wydział Organizacji Sportowych, złożony z przewodniczącego z ramienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Generalna Dyrekcja Służby Zdrowia), z jednego delegata Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, jednego delegata Ministerstwa Spraw Wojskowych, jednego delegata Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej oraz 2 członków Rady.

Członkowie wydziałów wybierani są z pośród członków Rady zamieszkałych w Warszawie. Wydziały załatwiają sprawy bieżące i przygotowują materiały na posiedzenia plenarne.

§ 9. W każdym Województwie istnieją Wojewódzkie Komitety Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego. Do zakresu działań Komitetów Wojewódzkich należy:

- a) wypowiadanie opinii w sprawach wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego;
- b) podejmowanie prac teoretycznych w zakresie wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego;
- c) szerzenie idei wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego do obrony Państwa;
- d) samodzielna inicjatywa i działalność w dziedzinie wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego na terenie województwa;
- e) udzielanie dyrektyw Powiatowym Komitetom Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego, działającym na terenie województwa i sprawowanie nadzoru nad tą działalnością;

f) składanie Radzie Naczelnej Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego corocznych sprawozdań ze swej działalności oraz ze stanu wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego w województwie.

§ 10. W skład Wojewódzkiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego wchodzi:

- a) po jednej osobie delegowanej przez Wojewodę, Kuratora Okręgu Szkolnego i Dowódcę Okręgu Korpusu na terenie którego znajduje się stolica województwa;
- b) Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Zdrowia i Wizytator higieny szkolnej i wychowania fizycznego przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego, oraz referent przystosowania wojskowego przy Dowództwie Okręgu Korpusu;
- c) po jednym delegacie Powiatowych względnie Miejskich Komitetów Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego, działających na terenie województwa;
- d) po jednym delegacie instytucyj wskazanych przez Kuratora Okręgu Szkolnego w porozumieniu z Dowódcą Okręgu Korpusu i Wojewodą;
- e) osoby, zaproponowane przez Kuratora Okręgu Szkolnego w porozumieniu z Dowódcą Okręgu Korpusu ze szczególnem uwzględnieniem wybitnych higienistów i znawców wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego.

§ 11. Przewodniczącego Wojewódzkiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego wyznacza Prezydjum Naczelnej Rady Wychowania Wojskowego. Przewodniczący organizuje komitet. Komitet Wojewódzki wyłania z siebie prezydjum i wydziały, których skład i zakres działania odpowiada składowi i zakresowi działania analogicznych organów Rady Naczelnej.

Czas urzędowania członków Komitetu trwa 3 lata.

§ 12. Wojewódzki Komitet Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego powołuje do życia w każdym powiecie województwa oraz w każdym mieście wydzielonem z powiatu — Powiatowy względnie Miejski Komitet Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego. Zadaniem jego jest:

- a) szerzenie idei wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego;
- b) współpraca z władzami państwowymi oraz samorządowemi nad organizacją i rozwojem wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego w powiecie;
- c) rozwijanie na terenie powiatu względnie miasta samodzielnej działalności w dziedzinie wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego;
- d) przedstawienie Wojewódzkiemu Komitetowi Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego corocznych sprawozdań ze swej działalności oraz o stanie wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego w powiecie.

§ 13. W skład Powiatowego (Miejskiego) Komitetu Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego wchodzi:

- a) inspektor szkolny;
- b) dowódca garnizonu, znajdującego się w siedzibie komitetu, lub inny delegat władzy wojskowej;
- c) starosta (prezydent miasta) lub urzędnik wydelegowany przez starostę (prezydenta miasta);
- d) jedna osoba z pośród nauczycielstwa szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich czynnych na obszarze powiatu, powołana przez Prezydjum Wojewódzkiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego.

nego i Przysposobienia Wojskowego w porozumieniu z Kuratorem Okręgu Szkolnego;

- e) jedna osoba z pośród nauczycielstwa szkół zawodowych czynnych na obszarze powiatu, powołana przez Prezydum Wojewódzkiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w porozumieniu z Kuratorem Okręgu Szkolnego;
- f) jedna osoba z pośród nauczycielstwa szkół powszechnych, powołana przez Prezydum Wojewódzkiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w porozumieniu z Kuratorem Okręgu Szkolnego;
- g) oficer instrukcyjny, działający na obszarze powiatu względnie miasta;
- h) lekarz powiatowy;
- i) trzech przedstawicieli sejmiku powiatowego, względnie trzech przedstawicieli rady miejskiej;
- j) osoby powołane przez Prezydum Wojewódzkiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego oraz delegaci instytucyj, powołanych przez toż Prezydum.

§ 14. Przewodniczącego Powiatowego Komitetu i jego zastępcę mianuje Prezydum Wojewódzkiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

Czas trwania urzędowania członków Komitetu wynosi lat trzy.

§ 15. Powiatowy Komitet Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego wyłania z pośród siebie Prezydum i Wydział Wykonawczy.

§ 16. Powiatowe Komitety Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego mogą powoływać miejscowe Komitety Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w celu realizowania zamierzeń Powiatowych Komitetów Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego na obszarze poszczególnych miejscowości lub gmin.

§ 17. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych oraz Pracy i Opieki Społecznej.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 14 dni po ogłoszeniu.

Prezes Rady Ministrów: *W. Grabski.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *St. Grabski.*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Ratajski.*

Minister Spraw Wojskowych: *Sikorski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *F. Sokal.*

135.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 28 lutego 1925 r. (ogłoszone w Dz. U. Rz. P. Nr. 36, poz. 245).

o częściowej zmianie i uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 5 kwietnia 1922 r. w przedmiocie wymiarów i liczby pomieszczeń w budynkach publicznych szkół powszechnych i domach mieszkalnych dla nauczycieli.

Na podstawie art. 5 i art. 11 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o budowie publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 144) zarządza się w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Robót Publicznych co następuje:

§ 1. Paragraf 3 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 5 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 383) otrzymuje brzmienie następujące:

„Odstępstwa poniżej norm podanych w tablicy I (program normalny) są dozwolone, nie mogą jednak sięgać poniżej norm określonych w tablicy II (program minimalny) (załączniki)“.

§ 2. Załącznik II do rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 5 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 383) tablica II (program minimalny) zastępuje się załącznikiem do niniejszego rozporządzenia (załącznik).

§ 3. Paragraf 7 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 5 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 383) otrzymuje brzmienie następujące:

„W przedkładanych do zatwierdzenia planach budynków dla szkół 4 i 5-klasowych, nieposiadających sali robót ręcznych, bądź natrysków, oraz dla szkół 6 i 7-klasowych, nieposiadających sali robót ręcznych, bądź natrysków, bądź wreszcie sali gimnastycznej, winna być przewidziana możliwość dobudowy lub budowy w przyszłości brakujących wyżej wymienionych pomieszczeń. Czas, w którym taka budowa lub dobudowa będzie uznana za właściwą, określi Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego“.

§ 4. Paragraf 10 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 5 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 383) uzupełnia się przez dodanie ustępu następującego:

„Odstępstwa od norm podanych w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu są dozwolone, musi być jednak przy szkołach 4, 5 i 6-klasowych wybudowane przynajmniej jedno, a przy szkołach 7-klasowych przynajmniej dwa mieszkania trzy lub dwupokojowe z kuchnią o łącznej powierzchni podłogi 63 m² każde, pozostałe zaś mieszkania mogą być jednopokojowe o powierzchni podłogi co najmniej 20 m² i jednopokojowe z kuchnią o łącznej powierzchni podłogi 35 m², przyczem liczba mieszkań jednopokojowych nie może być większa od liczby mieszkań jednopokojowych z kuchnią“.

§ 5. Po paragrafie 11 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 5 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 383) dodaje się paragraf 12 w brzmieniu następującem:

„W mieszkaniach dla kierownika, nauczycieli i woźnego wysokość 2,4 m dozwolona jest jedynie w mieszkaniach poddasznych, wysokość 2,6 m jedynie w domach parterowych i jednopiętrowych, w domach zaś o więcej niż dwóch kondygnacjach wysokość mieszkań nie może być mniejsza niż 2,75 m.

Jeżeli mieszkania dla kierownika i woźnego są umieszczone w samym budynku szkolnym, zezwala się w wyjątkowych wypadkach, w razie niemożności innego rozwiązania, na zwiększenie wysokości do 3,5 m“.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Kierownik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

Jan Zawidzki.

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Ratajski*

Kierownik Ministerstwa Robót Publicznych: *Rybczyński.*

Załącznik do rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 28 lutego 1925 r., poz. 245.

TABLICA II. (program minimalny).

L. porządkowa	NAZWA POMIESZCZEŃ	Wysokość w metrach	Powierzchnia podłogi w m. kwadr.							Przyrost powierzchni podłogi w m ² w szkole VII kl. z oddziałami równoległymi na każdy oddział równoległy
			W szkole I klasowej	W szkole II klasowej	W szkole III klasowej	W szkole IV klasowej	W szkole V klasowej	W szkole VI klasowej	W szkole VII kl. bez oddziałów równoległych	
1	Pomieszczenie rekreacyjne (sień rekreacyjna, sale rekreacyjne, korytarze) służące jednocześnie i za szatnie	3:2 do 3:5								15
2	Izby szkolne	3:2 do 3:5	1 izba 50	2 izby ogółem 100	3 izby ogółem 150	4 izby ogółem 200	5 izb ogółem 250	6 izb ogółem 300	7 izb ogółem 350	
3	Sale robót ręcznych (ewentualnie w podziemiu lub na poddaszu)	3:0 do 3:5	—	—	—	—	—	—	50	—
4	Kancelarja (ewentualnie jednocześnie jako pokój na pomoce naukowe i dla nauczycieli)	3:2 do 3:5	—	—	15	20	25	15	15	—
5	Pokój na pomoce naukowe	3:2 do 3:5	—	—	—	—	—	15	20	2:5
6	Ustępy w oddzielnym budynku lub w budynku szkolnym, o ile budynek szkolny jest skanalizowany	2:4 do 3:5	9	10	12	14	16	18	20	2
7	Mieszkanie dla kierownika, składające się co najmniej z dwóch pokoi z kuchnią, wraz z przynależnościami	2:4 do 3:0	63	63	63	70	70	70	70	—
8	Mieszkanie dla woźnego, składające się z pokoju i kuchni	2:4 do 3:0	—	—	—	—	—	35	35	—
9	Pomieszczenia gospodarcze szkoły w budynku szkolnym, ewentualnie oddzielne zabudowania gospodarcze szkoły	—	10	15	20	25	30	35	40	5
10	Pomieszczenia gospodarcze (ewentualnie w oddzielnych zabudowaniach) należące do mieszkania kierownika nie korzystającego z gruntu szkolnego	—	15	15	15	15	15	15	15	—
10a	Pomieszczenia gospodarcze (ewentualnie w oddzielnych zabudowaniach) należące do mieszkania kierownika korzystającego z gruntu szkolnego	—	40	40	40	40	40	40	40	—
11	Pomieszczenia gospodarcze (ewentualnie w oddzielnych zabudowaniach) należące do mieszkania woźnego)	—	—	—	—	—	—	10	10	—

ROZPORZĄDZENIE**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego**

z dnia 24 marca 1925 r. (ogłoszone w Dz. U. Rz. P. Nr. 36. poz. 246).

w sprawie kwalifikacyj zawodowych duchownych rzymsko-katolickich do nauczania religii w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych.

Na zasadzie art. 2 ustawy z dnia 26 września 1922 r. dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych, w brzmieniu, ogłoszonym w załączniku rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 864), zarządza się co następuje:

§ 1. Kwalifikację zawodową do nauczania religii w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych stanowi dla duchownych rzymsko-katolickich:

- a) stopień naukowy uniwersytecki: doktora, magistra lub licencjata, otrzymany na wydziale teologii katolickiej uniwersytetu lub zakładu teologicznego w Polsce lub jednego z uniwersytetów i zakładów teologicznych zagranicznych, wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 183) lub przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego uznanych za równorzędne;
- b) świadectwo złożenia egzaminu pedagogicznego na prefekta przed komisją biskupią wraz ze świadectwem ukończenia studjów teologicznych w uniwersytetach i zakładach teologicznych albo w tych djecezalnych seminarjach duchownych w Polsce, w których do przyjęcia wymagane jest świadectwo dojrzałości ze szkoły średniej ogólnokształcącej, lub w innych seminarjach duchownych, o ile kandydat posiada świadectwo dojrzałości szkoły średniej ogólnokształcącej.

§ 2. Do udzielania nauki religii potrzebuje duchowny rzymsko-katolicki oprócz kwalifikacyj naukowych jeszcze misji kanonicznej, udzielonej mu przez właściwego biskupa.

Przepisy przejściowe.

§ 3. Za posiadających kwalifikacje naukowe i zawodowe do nauczania religii rzymsko-katolickiej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich uważa się również duchownych rzymsko-katolickich, którzy:

- a) przed upływem roku 1918 ukończyli Akademię duchowną w Petersburgu ze stopniem doktora, magistra, kandydata lub ukończonego studenta;
- b) posiadają świadectwo ukończenia studjów teologicznych w seminarjum duchownem oraz dyplom ukończenia studjum pedagogicznego, wydany przez państwową komisję egzaminacyjną przy Państwowym Instytucie Pedagogicznym w Warszawie;
- c) otrzymali prawo pobierania dodatku za studja wyższe na mocy art. 15 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu nauczycieli i dyrektorów państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, preparand oraz wizytatorów szkół (Dz.

- U. R. P. Nr. 65, poz. 433) oraz w myśl § 17 rozporządzenia Prezydenta Ministrów, Ministra Skarbu, Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 25 października 1920 r. w celu wykonania ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu nauczycieli państwowych szkół ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i preparand oraz wizytatorów (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 688);
- d) byli nauczycielami w czasie wejścia w życie ustawy z dn. 26 września 1922 (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 828), a przed upływem 1923 r. ukończyli 30 lat życia, przed tymże terminem odbyli sześć semestrów wyższych studjów teologicznych w charakterze studentów oraz 5-letnią praktykę szkolną, z czego co najmniej 2 lata w szkołach średnich ogólnokształcących w wymiarze przynajmniej 14 godzin tygodniowo, jeżeli Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na wniosek właściwego ordynarjatu biskupiego uzna: 1) praktykę za zadowalającą, 2) studja wyższe za dostatecznie udowodnione świądectwami prac seminaryjnych lub egzaminów półrocznych;
- e) byli nauczycielami w czasie wejścia w życie ustawy z 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 828) i choć nie mogą się wykazać studjami wyższemi w zakresie wskazanym w punkcie d) czynią jednak zadość wymienionym tam innym warunkom, — jeśli Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na wniosek właściwego ordynarjatu biskupiego uzna ich pracę naukową lub pedagogiczną za wybitną;
- f) byli nauczycielami w chwili wejścia w życie ustawy z dn. 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 828) i przed 1 stycznia 1923 r. ukończyli przynajmniej 40 lat życia oraz przed tym terminem 12 lat pracy szkolnej nauczycielskiej w wymiarze przynajmniej 14 godzin tygodniowo, z czego co najmniej 5 lat w szkołach średnich ogólnokształcących lub seminarjach nauczycielskich, jeśli Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na wniosek właściwego ordynarjatu biskupiego uzna pracę tę za zadowalającą;
- g) byli w czynnej służbie nauczycielskiej przed 1 stycznia 1923 r., wykażą się co najmniej trzyletnią, przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na wniosek właściwego ordynarjatu biskupiego za zadowalającą uznaną praktyką nauczycielską w szkole średniej ogólnokształcącej lub seminarjum nauczycielskiem w wymiarze przynajmniej 14 godzin tygodniowo, przesłuchają przynajmniej 2 wakacyjne kursy ministerjalne katechetyczne i zdadzą z przesłuchanego materiału zadowalająco egzamin na prefekta przed komisją biskupią przed końcem roku 1928.

§ 4. Duchownym rzymsko-katolickim, którzy posiadają lub uzyskają kwalifikacje naukowe i zawodowe do nauczania religii: w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich na zasadzie § 3 d) e) f) g) oraz tym z duchownych wymienionych w § 3 lit. c), którzy nie posiadają dyplomów na nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących lub seminarjów nauczycielskich, dyplomy takie wyda Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Duchowni, którzy pragną uzyskać kwalifikacje zawodowe i dyplomy na zasadzie § 3 c) d) e) i f), winni wnieść udokumentowane podania do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

w terminie do końca r. 1925, w przeciwnym razie tracą prawo w przytoczonych postanowieniach przewidziane.

§ 5. Duchowni rzymsko-katolicy, którzy nie posiadają kwalifikacyj, określonych jednym z powyższych artykułów, a nie postarają się o ich nabycie przed ukończeniem 1928 r., tracą prawo nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z tym dniem rozporządzenie z dnia 15 września 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 792) traci moc obowiązującą.

Kierownik Ministerstwa Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: *Jan Zawadzki.*

137.

ROZPORZĄDZENIE ¹⁾

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

z dnia 1 kwietnia 1925 r.

w sprawie taks za egzaminy w publicznych szkołach powszechnych.

Zmieniając częściowo rozporządzenie z dnia 6 lutego 1924 r. Nr. 15484/1 ex 1923 r. (Dz. Urz. Ministerstwa Nr. 4 (126) poz. 37), Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustanawia następujące normy opłat za egzaminy w publicznych szkołach powszechnych:

1) Taksa za egzamin z materiału naukowego, pełnej szkoły powszechnej dla eksternów, którzy wyszli z wieku szkolnego, wynosi w szkołach jedno i dwuklasowych — złotych 15 (piętnaście), w szkołach trzy do siedmioklasowych — złotych 20 (dwadzieścia).

2) Taksa za egzamin prywatny z poszczególnych oddziałów publicznej szkoły powszechnej wynosi przy egzaminie z materiału nauki oddziału pierwszego i drugiego złotych 10 (dziesięć), oddziału trzeciego do siódmego — złotych 15 (piętnaście).

Uzyskane kwoty należy zużywać według przepisów, obowiązujących dotychczas na terenie danego Okręgu Szkolnego.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia ogłoszenia.

Warszawa, dnia 1 kwietnia 1925 r. (L. 4689/1).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego: (—) *St. Grabski.*

138.

OKÓLNIK ¹⁾

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Kuratorów Okręgów Szkolnych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego
w sprawie świadectw i uprawnień nauczycieli-absolwentów kursów dla kształcenia sił pomocniczych i państwowych kursów seminarjalnych, organizowanych w Okręgach Szkolnych: Poznańskim i Pomorskim.

Polskie władze szkolne i administracyjne po objęciu władzy nad szkolnictwem w obecnych okręgach szkolnych: Poznańskim i Pomorskim, orga-

¹⁾ (Ogłoszone w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8 (150).

nizowały, począwszy od roku 1919, szereg kursów dla nauczycieli lub dla kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych. Ponieważ świadectwa, wydane absolwentom powyższych kursów, wzbudziły wątpliwości co do uprawnień, jakie przysługują ich posiadaczom, Ministerstwo wyjaśnia, co następuje:

1. **Świadectwa dojrzałości** państwowych rocznych lub dwuletnich kursów seminarjalnych, organizowanych na terenie obecnego Okręgu Szkolnego **Poznańskiego** na podstawie punktu 1 i 2 Regulaminu kursów seminarjalnych z dnia 2 kwietnia 1920 r. Nr. 14/II b-k 710/20 (Urz. Gaz. Szk. dla Woj. Pozn. i Pom. z 1920 roku Nr. 5/6, poz. A. 6), należy uważać za równoznaczne ze świadectwami zdania pierwszego egzaminu nauczycielskiego. Na świadectwach tych znajduje się klauzula:

„Na podstawie powyższych postępów otrzymuje kandydat... uprawnienie do nauczania w szkołach powszechnych z obowiązkiem zdania egzaminu kwalifikacyjnego w czasie przepisany”.

Kursy te nosiły jeszcze następujące nazwy:

„Kursy **maturalne** polskie“, kursy polskie **uzupełniające maturalne** (dla czynnych niewykwalifikowanych sił nauczycielskich)“, „kurs maturalny niemiecki“. Organizowane były w latach 1919 — 1922 w Poznaniu i Bydgoszczy.

2. Świadectwa państwowego rocznego Kursu Maturalnego dla nauczycieli czynnych niewykwalifikowanych, który był organizowany w Toruniu w latach: 1921/22 i 1922/23 oraz świadectwa ukończenia w roku 1924 państwowego rocznego kursu doksztalającego dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych w Toruniu należy uważać również za równoznaczne ze świadectwami zdania pierwszego egzaminu nauczycielskiego.

3. **Świadectwa** państwowych rocznych kursów seminarjalnych, organizowanych na terenie obecnego Okręgu Szkolnego Poznańskiego na podstawie punktu 3 Regulaminu wyżej cytowanego pod 1, zwanych inaczej „kursami polskimi względnie niemieckimi **dla pomocniczych sił nauczycielskich**“, należy uważać za dające uprawnienie jedynie do uczenia w szkołach powszechnych w charakterze pomocniczej siły nauczycielskiej, t. j. **w charakterze nauczyciela niewykwalifikowanego**. Osoby, posiadające takie świadectwa, obowiązane są do zdania pierwszego i drugiego egzaminu nauczycielskiego. Odpowiednia klauzula na tych świadectwach brzmi:

„Na podstawie powyższych postępów otrzymuje kandydat... uprawnienie do nauczania w szkołach powszechnych z obowiązkiem zdania egzaminu dojrzałości i kwalifikacyjnego w czasie przepisany”.

Kursy te organizowane były w latach 1919—1923 w Bydgoszczy, Czarnkowie, Inowrocławiu, Kępnie, Koźminie, Lesznie, Nakle, Ostrowie, Pleszewie, Poznaniu i Wągrowcu.

4. Świadectwa „kursów przygotowawczych“, „kursów dla sił pomocniczych“, „dla nauczycieli pomocniczych“, „dla pomocniczych sił nauczycielskich“, „dla nauczycielskich sił tymczasowo-pomocniczych“, „dla stałych sił pomocniczych nauczycielskich“, które to kursy były organizowane na terenie obecnego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego przez Powiatowe Komisje Oświatowe, Komisje dla spraw wyznaniowych i szkolnych oraz przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego w latach 1919—1923, należy traktować tak, jak świadectwa wyżej wymienione pod 3, **bez względu na ich formę zewnętrzną**.

„Niniejsze świadectwo uprawnia do pełnienia obowiązków tymczasowego nauczyciela szkół powszechnych“. „Na podstawie powyższego świadectwa jest N. N. uzdolniony do tymczasowego udzielania nauki w szkołach powszechnych“, lub „Zdał egzamin“ i t. p.

Czas trwania tych kursów był bardzo rozmaity: od sześciu tygodni do roku włącznie. Kursy powyższe odbywały się w następujących miejscowościach: Brodnica, Chełmno, Czersk, Działdowo, Grudziądz, Kartuzy, Kościerzyna, Lubawa, Nowe, Nowemiasto, Pelplin, Starogard, Świecie, Toruń, Tuchola, Wąbrzeźno i Wejherowo.

Tak samo należy traktować świadectwa z państwowych kursów seminarjalnych w Brusach (kurs trwał od 1 września 1921 r. do 13-go czerwca 1922 r.), w Czersku (od 15 września 1920 r. do 14 czerwca 1921 r.), Pelplinie (od 10 września 1921 r. do 28 czerwca 1922 r.) i w Zblewie (od 15 października 1921 r. do 30 czerwca 1922 r.) oraz świadectwo z jednorocznego kursu seminarjalnego dla nauczycieli pomocniczych w Chełmnie (od 1 października 1921 r. do 20 czerwca 1922 r.).

Decyzję w wypadkach wątpliwych zastrzega sobie Ministerstwo.

Warszawa, dnia 27 marca 1925 r. (L. 3344/I).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) *St. Grabski.*

139.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych oraz do Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach — w sprawie rozkładu kursów wakacyjnych dla nauczycielstwa szkół powszechnych w r. 1925.

W związku z akcją organizowania kursów wakacyjnych w roku 1925 dla nauczycielstwa szkół powszechnych podaje się w załączeniu rozkład kursów na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Warszawa, dnia 15 kwietnia 1925 roku (L. 5672/I).

Za Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) *W. Żłobicki* Dyrektor Departamentu.

Załącznik do Nru 5672/I.

Rozkład Kursów Wakacyjnych dla nauczycielstwa szkół powszechnych w r. 1925.

	Inspektorat	T y p k u r s u		Termin	UWAGI
Okręg Szkolny Białostocki	Augustów	metod. ped.	pocz.	III	2 równoległe kursy
	Białystok	human.	"	I	
	"	metod. ped.	"	I	
	"	śpiewu i wych. fiz.	"	III	
	Bielsk Podlaski	metod. ped.	końc.	I	ogólnopolski
	"	human.	pocz.	III	
	Grodno	polonistyczny*)	jednoraz.	I	
	"	metod. ped.	pocz.	III	
Lida	metod. ped.	końc.	I		
"	metod. ped.	pocz.	I		
"	fiz. matem.	"	III		

	Inspektorat	T y p k u r s u		Ter- min	UWAGI
O. S. Białostocki	Lida	human.	pocz.	III	
	Łomża	geogr. przyr. metod. ped.	końc. pocz.	I III	
	"	human.	pocz.	I	
	Nowogródek	human.	końc.	I	
	Ostrołęka	metod. ped.	"	I	
	Ostrów Maz.	human.	"	I	
	Słonim	metod. ped.	pocz.	III	
	"	human.	końc.	I	
	Sokółka	metod. ped.	pocz.	III	
	"	geogr. przyr. human.	"	I I	
	Szczuczyn	fiz. matem.	końc.	I	
	"	metod. ped.	pocz.	III	
	Wołkowysk	metod. ped.	"	III	
	"	human.	"	I	
Wołożyn	metod. ped. human.	końc. końc.	III I		
O. S. Krakowski	Biała (pod Bielskiem)	fiz. matem.*)	jednoraz.	I	
	"	human. (pol. hist.**)	"		Kurs dwutygodniowy w Kętach (3/7—17/7)
	Kraków miasto	human. *)	"	I	ogólnopolski
	"	polonistyczny *)	"	I	ogólnopolski dla nauczycieli, odczuwających braki w jęz. polskim
O. S. Lwowski	Nowy Sącz	geogr. przyr.**)	"	I	kurs w Starym Sączu
	Nowy Targ	rob. ręczn. i rys. *)	"	I	ogólnopolski
	Lwów	geogr. przyr.**) fiz. matem.**)	jednoraz.	I	
	"	human. *)	"	I	
	Mościska	human. *)	"	I	
	Nadwórna	geogr. przyr. *)	"	I	ogólnopolski
	Nisko	human. *)	"	I	
	Skalał	geogr. przyr. *	"	I	
	Strzyżów	rys. i robót *)	"	I	
	Thumacz	fiz. i matem. *)	"	I	
Okręg Szkolny Łódzki	Zborów	human. *)	"	I	
	Żydaczów	rys. i robót *)	"	I	
	Brzeziny	geogr. przyr.	końc.	III	w Tomaszowie Mazow.
	Kalisz	fiz. matem.	"	III	
	Koło	human.	pocz.	I	
	Konin	rys. i robót	"	I	
	Łęczyca	metod. ped.	końc.	III	
	Łódź miasto	human.	"	I	
	"	rys. i robót	pocz.	I	
	Łódź powiat	o Polsce współcz. *)	jednoraz.	I	w Łodzi
	"	fiz. matem.	pocz.	I	
	"	śpiewu i wych. fiz.	"	III	w Żgierzu
	Pabjanice	human.	końc.	III	
	"	fiz. matem.	"	III	
Piotrków	rys. i robót	"	I		
Sieradz	metod. ped.	pocz.	I		
Stupca	human.	"	III		
Turek	metod. ped.	końc.	I	w Uniejowie	
Wieluń	"	pocz.	I		
Brześć n/B.	fiz. matem.	"	I		
"	geogr. przyr.	"	II		
"	polonistyczny	jednoraz.	II	ogólnopolski dla naucz. odczuwających braki w języku polskim staraniem nauczycielstwa	

	Inspektorat	T y p k u r s u		Ter- min	U W A G I
Okreg Szkolny Poleski	Drohiczyn	metod. ped.	końc.	III	w Janowie Kobryń- skim dla nauczycieli Okr. Poleskiego
	Kobryń	geogr. przyr.	pocz.	I	
	"	rys. i robót	"	I	
	Łuniniec	fiz. matem.	końc.	I	
	"	metod. ped.	pocz.	III	
	Nieśwież	śpiewu i wych. fiz.	"	III	
	"	human.	"	II	
	"	"	końc.	I	
	"	rys. i robót	"	I	
	"	metod. ped.	"	I	
	"	języka białorusk.	jednoraz.	II	
	Pińsk	fiz. matem.	końc.	I	
	"	śpiewu i wych. fiz.	"	III	
Prużana	metod. ped.	"	I		
"	geogr. przyr.	pocz.	II		
"	rys. i robót	"	III		
Sarny	geogr. przyr.	końc.	I		
"	śpiewu i wych. fiz.	"	II		
Okreg Szkolny Pomorski	Chełmno	human.	końc.	III	od 20. VII. do 8. VIII.
	Chojnice	"	pocz.	III	
	Grudziądz	metod. ped.	"	III	
	"	"	końc.	III	
	Kartuzy	human.	"	III	
	Kościerzyna	"	"	III	
	"	fiz. matem.	"	III	
	Lubawa	human.	pocz.	III	
	"	fiz. matem.	"	III	
	Świecie	human.	"	III	
	Toruń	geogr. przyr.	"	III	
	"	"	końc.	III	
	"	fiz. matem.	"	III	
"	human.**)	jednoraz.			
Tuchola	rys. i robót	pocz.	III		
"	geogr. przyr.	"	III		
Wąbrzeźno	fiz. matem.	"	III		
Okreg Szkolny Poznański	Bydgoszcz m.	rys. i robót	końc.	I	ogólnopolski
	"	śpiewu i wych. fiz.	pocz.	I	
	Kcynia	human.	końc.	I	
	Krotoszyn	metod. ped.	pocz.	I	
	Leszno	geogr. przyr.	końc.	I	
	Ostrzeszów	fiz. matem.	"	I	
	Poznań miasto	human.*)	jednoraz.	III	
	"	fiz. matem.**)	"	I	
	"	śpiewu i wych. f.**)	"	I	
	"	metod. ped.	końc.	I	
	Rawicz	fiz. matem.	pocz.	I	
	Rogoźno	fiz. matem.	"	I	
	Wolsztyn	geogr. przyr.	końc.	I	

	Inspektorat	T y p k u r s u		Ter- min	UWAGI
Województwo Kieleckie	Sosnowiec	human.	pocz.	I	w Zawierciu
	"	geogr. przyr.	"	I	2 równoległe kursy w Zawierciu
	Częstochowa	metod. ped.	"	I	2 równoległe kursy
	"	rys. i robót.	"	I	
	Jędrzejów	metod. ped.	końc.	I	2 równoległe kursy
	Kozienice	rys. i robót.	pocz.	I	
	Miechów	metod. ped.	końc.	I	2 równoległe kursy
	Olkusz	śpiewu i wych. fiz.	pocz.	I	
	"	rys. i robót.	"	I	
	Opatów	śpiewu i wych. fiz.	"	I	
Województwo Lubelskie	Pińczów	metod. ped.	"	I	2 równoległe kursy
	Radom	metod. ped.	"	I	" "
	"	human.	"	III	" "
	Biała Podl.	geogr. przyr.	pocz.	I	
	Chełm	fiz. matem.	końc.	I	2 równoległe kursy
	Janów Lub.	human.	pocz.	I	
	Lublin "	geogr. przyr.	"	III	
	Łuków	human. *)	jednoraz.	III	od 7. VII. do 15. VII.
	"	geogr. przyr.	końc.	III	2 równoległe kursy
	"	rys. i robót	pocz.	I	
Województwo Lubelskie	Puławy	fiz. i matem.	"	I	
	Sokołów	metod. ped.	"	I	2 równoległe kursy
	"	rys. i robót	"	I	kurs w Mołozewie
	Węgrów	fiz. matem.	"	I	
	Włodawa	human.	końc.	I	2 równoległe kursy
	Zamość	śpiewu i wych. fiz.	pocz.	III	" "
	"	polonistyczny *)	jednoraz.	I	ogólno-polski
	Kutno	metod. ped.	końc.	I	2 równoległe kursy
	Łowicz	" "	pocz.	I	" "
	"	human.	"	I	
Województwo Warszawskie	"	rys. i robót	"	I	
	Aleksandrów Kujawski (pow. nieszawski)	fiz. matem.	"	I	2 równoległe kursy
	Płock	metod. ped.	końc.	I	2 równoległe kursy
	"	śpiewu i wych. fiz.	pocz.	I	" "
	Płońsk	rys. i robót	końc.	III	
	Skierniewice	metod. ped.	"	I	2 równoległe kursy
	Sochaczew	rys. i robót	pocz.	I	
	Warszawa pow.	metod. ped.	"	I	2 równoległe kursy w Szymanowie w Pruszkowie
	Włocławek	przyroda żywa *) kurs laborato- ryjny	jednoraz.	I	ogólno-polski
	"	przyroda martwa *) kurs laborato- ryjny	"	I	"

	Inspektorat	T y p k u r s u		Termin	UWAGI
Okreg Szkolny Wileński	Brasław	human.	pocz.	I	kurs w Dziśnie
	"	metod. ped.	"	III	
	Dziśna	human.	"	III	
	Oszmiana	metod. ped.	"	I	
	"	"	końc.	I	
	"	human. "	"	III	
	Święciany	fiz. matem.	pocz.	III	
	"	geogr. przyr.	końc.	III	
	"	human.	"	I	
	"	jęz. litewskiego	"	czerwiec	
	Wilejka	geogr. przyr.	pocz.	I	
	"	"	końc.	I	
"	metod. ped.	"	III		
Wilno m.	rys. i robót	pocz.	III		
"	human**)	jednoraz.	I		
"	śpiewu i wych. fiz.	pocz.	I		
"	"	"	I		
Wilno pow.	geogr. przyr.	pocz.	III	kurs w Trokach	
"	fiz. matem.	"	III	ogólnopolski w Trokach	
"	polonistyczny*)	jednoraz.	I		
Okreg Szkolny Wolyński	Dubno	human.	końc.	I	kosztem nauczycielstwa
	Horochów	"	pocz.	I	
	Kostopol	metod. ped.	końc.	III	
	Kowel	geogr. przyr.	pocz.	I	
	Krzemieniec	metod. ped.)	końc.	III	
	"	fiz. matem.	pocz.	I	
	Luboml	jęz. ruskiego	"	III	
	Łuck	human.	końc.	III	
	Równe	fiz. matem.	"	III	
	"	"	pocz.	I	
Włodzimierz	metod. ped.	"	I		
Zdobunów	rys. i robót	końc.	III		
"	śpiewu i wych. fiz.	pocz.	III		

Uwagi do rozkładu.

1. Termin I trwa od 3 lipca do 31 lipca, II od 14 lipca do 8 sierpnia, III od 3 sierpnia do 29 sierpnia.
2. Jedną gwiazdką oznaczono kursy, przeznaczone dla nauczycieli kwalifikowanych, dwiema gwiazdkami kursy dla kwalifikowanych, przygotowujące do Wyższych Kursów Nauczycielskich.
3. Na kursach dla niewykwalifikowanego nauczycielstwa w Okręgu Szkolnym Pomorskim nie przewiduje się słuchaczy z innych Okręgów Szkolnych.
4. Ewentualne zmiany zostaną osobno ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa.

Prezydjum Rady Ministrów.
Nr. 5376/25.

Warszawa, dnia 1 kwietnia 1925.

OKÓLNIK Nr. 43.

do wszystkich Ministerstw w Warszawie — w sprawie zaliczenia czasu służby kontraktowej do służby stałej.

Na zasadzie ostatniego ustępu art. 14 ustawy z dnia 17 lutego 1922 o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) może właściwa władza naczelna zaliczyć funkcjonarjuszowi państwowemu, podlegającemu postanowieniom tej ustawy do służby stałej czas służby kontraktowej o ile przejście z państwowej służby kontraktowej do państwowej służby stałej nastąpiło bezpośrednio. Na podstawie zaś ustępu 6 art. 37 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (D. U. R. P. ex 1924 Nr. 6 poz. 46) może być czas służby przebytej w charakterze pracownika kontraktowego zaliczony do wysługi emerytalnej za zgodą Ministra Skarbu.

Przy rozważaniu wzajemnego stosunku tych przepisów do siebie należy przedewszystkiem stwierdzić, że zasada: „lex posterior derogat priori” nie może mieć w danym wypadku zastosowania, przepisy te nie są bowiem między sobą sprzeczne, **posiadają więc obydwa moc obowiązującą.**

Pierwszy z tych przepisów mówi o zaliczeniu służby kontraktowej do służby stałej, co w konkretnym wypadku, samo przez się ma dla funkcjonarjusza państwowego doniosłe znaczenie, w szczególności w dziedzinie uprawnień, zależnych od czasu służby państwowej (starszeństwo służbowe, długość urlopu wypoczynkowego, wysokość uposażenia etc). Dokonane jednak na tej podstawie zaliczenie czasu służby kontraktowej nie ma żadnego wpływu na prawa emerytalne funkcjonarjusza, w szczególności nie może uzasadnić jego roszczenia o zaopatrzenie względnie o wysokość tego zaopatrzenia. W zakresie praw emerytalnych ma znaczenie tylko takie zaliczenie czasu służby kontraktowej, które zostało dokonane zgodnie z postanowieniami drugiego z wymienionych na wstępie przepisów. Jedynie w okresie poprzedzającym dzień wejścia w życie powołanej ustawy o zaopatrzeniu emerytalnem (I-X. 1923), zaliczenie czasu służby kontraktowej, dokonane na zasadzie art. 14 ustawy o państwowej służbie cywilnej, jest w myśl ustępu 4 § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1924 (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 30) równoznaczne z zaliczeniem tego czasu do wysługi emerytalnej. Stosowania postanowień ostatniego ustępu art. 14 ustawy z dnia 17 lutego 1922 unikać należy w tych wypadkach, gdy funkcjonarjusz, w czasie służby kontraktowej poprzedzającej mianowanie na stałe, odbywał studja w wyższych zakładach naukowych i zakończył je przepisaniem egzaminami. Niesłusznem byłoby bowiem stawiać w korzystniejszym położeniu funkcjonarjuszów, którym służba kontraktowa umożli-

wiła zakończeniu studjów w stosunku do tych, którzy cały swój czas poświęcili wyłącznie studjom.

Prezes Rady Ministrów: (—) *Wł. Grabski.*

Ministerstwo W. R. i O. P.
Nr. 2367/25/O. Prez.

Warszawa, dnia 7 kwietnia 1925 r.

P.P. Kuratorom Okręgów Szkolnych do wiadomości i zastosowania się.
Za Ministra: *Dr. Mikułowski* w z. Dyrektora Departamentu.

Kuratorjum Okr. Szk. Krakowskiego.
L. 853/O.

W Krakowie, d. 21 kwietnia 1925.

Wydziałom, Oddziałowi I. K. N. oraz Radom Szkolnym Powiatowym
w Okręgu — w sprawie zaliczenia czasu służby kontraktowej do służ-
by stałej do wiadomości.

Za Kuratora Okr. Szk.: *Dr. Pollak* wr. Naczelnik Wydziału.

141.

Prezydjum Rady Ministrów.
Nr. 6489.

Warszawa, dnia 10 kwietnia 1925.

OKÓLNIK Nr. 47.

**do wszystkich Panów Ministrów w miejscu — w sprawie
nieujawniania opinii danych władz przez władzę decydującą.**

Niejednokrotnie zauważyć można, że w toku spraw wymagających uzgodnienia lub współdziałania kilku władz, udzielane bywają stronom zainteresowanym informacje co do tego, która władza zajęła w danej sprawie przychylne lub nieprzychylne stanowisko. To samo dotyczy spraw zdecydowanych już ostatecznie w sensie odmownym, gdzie nieraz władza, zrzucając z siebie odpowiedzialność za nieprzychylne załatwienie, wyjaśnia czy to ustnie czy to piśmiennie, że dana sprawa z powodu sprzeciwu innej władzy musiała zostać załatwiona odmownie.

W rzeczy samej każdy akt administracyjny bez względu na to, czy przy jego załatwieniu wymagane jest porozumienie lub współdziałanie innej władzy, jest decyzją jednej władzy państwowej i władza wydająca ostateczną decyzję musi także pod względem formalnym przejąć na siebie całkowitą odpowiedzialność za nią, chociażby ta decyzja zapadła wbrew jej opinii. I nie wolno jest władzy, wydającej decyzję, stronie interesowanej wyjawiać opinii przychylnej lub nieprzychylnej innych władz współdziałających.

Ponieważ nieprzestrzeganie tej kardynalnej zasady osłabia w wysokim stopniu powagę władz państwowych, wywołując na zewnątrz wrażenie pracy nieskoordynowanej, proszę Pana Ministra o wydanie podległym urzędom polecenia ścisłego przestrzegania powyżej omawianych zasad.

Prezes Rady Ministrów: (—) *Wł. Grabski.*

Ministerstwo W. R. i O. P.
Nr. 2790/25.O. Prez.

Warszawa, dnia 18 kwietnia 1925 r.

Kuratorjum Okręgów Szkolnych oraz Liceum Krzemienieckiemu
do wiadomości.

Za Ministra: *Andrzej Nowak* w z. Dyrektora Departamentu.

Kuratorjum Okr. Szk. Krakowskiego.
L. 885/O. 1925.

Kraków, dnia 29 kwietnia 1925.

Wydziałom, Oddziałom Kuratorjum, Dyrekcjom państwowych szkół
średnich ogólno-kształcących, seminarjów nauczycielskich oraz Radom
Szkolnym Powiatowym w Okręgu — w sprawie nieujawniania opinii
innych władz przez władzę decydującą do wiadomości.

Kurator Okręgu Szkolnego:
Owiński w r.

142.

Ministerstwo W. R. i O. P.
Nr. 5369/I.

Warszawa, dnia 20 kwietnia 1925.

**Do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego w miejscu
w sprawie uposażenia nauczycieli preperand, przeniesionych do szkół
ćwiczeń.**

Załatwiając sprawozdanie Kuratorjum z dnia 2 kwietnia 1925 r. Nr. 2272/I. K. N., Ministerstwo wyjaśnia, co następuje:

Ponieważ nauczyciele preperand nauczycielskich pod względem uposażenia traktowani tak samo, jak nauczyciele szkół ćwiczeń przy seminarjach nauczycielskich wobec tego przeniesienie nauczyciela preperandy na stanowisko nauczyciela szkoły ćwiczeń i odwrotnie nauczyciela szkoły ćwiczeń do preperandy nie wprowadza dla przeniesionego nauczyciela żadnej różnicy w jego dotychczasowem uposażeniu. A mianowicie nauczyciel preperandy lub szkoły ćwiczeń mianowany na to stanowisko przed dniem 1 października 1923 r. został z dniem powyższym zaszeregowany na podstawie art. 106 lit. b ustawy z dnia 9. X. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924). Nauczyciel taki, chociaż po dniu 1 października 1923 r. zostanie przeniesiony do szkoły ćwiczeń z preperandy lub odwrotnie, zatrzymuje nadal swoje uposażenie na podstawie tego samego art. 106 lit. b. Podobnie ma się rzecz z nauczycielem preperandy lub szkoły ćwiczeń mianowanym po wejściu w życie wymienionej powyżej ustawy. Nauczyciel taki, zaszeregowany na podstawie art. 32 tejże ustawy, po przeniesieniu do szkoły ćwiczeń lub do preperandy, zatrzymuje nadal uposażenie według tego samego artykułu 32.

Za Ministra: *W. Żłobicki* Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum Okręgów Szkolnych

do wiadomości i stosowania.

Za Ministra: *W. Żłobicki* Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum Okr. Szk. Krakowskiego.
L. 893/O.

Kraków, dnia 29 kwietnia 1925.

Wydziałom, Oddziałom, Kuratorjom i Dyrekcjom szkół średnich
w Okręgu w sprawie uposażenia nauczycieli i preperand, prze-
niesionych do szkół ćwiczeń do wiadomości.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:
Dr Pollak w r. Naczelnik Wydziału.

143.

L. 899/O. 1915.

Kraków, dnia 29 kwietnia 1925.

**Do Wydziałów, Oddziałów Kuratorjum, Dyrekcji państwowych
szkół średnich ogólno-kształcących, seminarjów nauczycielskich, oraz
Rad Szkolnych Powiatowych w sprawie zwrotu kosztów
leczenia.**

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego zawiadamia na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Generalna Dyrekcja Służby Zdrowia z dnia 27 marca b. r. Nr. Z. O. 276/25 i pisma Województwa Krakowskiego z dnia 13 kwietnia b. r. L. IX-3705, że funkcjonariusze państwowi przeniesieni w stan spoczynku na podstawie artykułu 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej mogą korzystać z pomocy lekarskiej o ile nabyli prawa emerytalne.

Karty porady dla emerytów mogą wydawać również lekarze powiatowi na zasadzie książeczki emerytalnej lub legitymacji, względnie najbliższe właściwe urzędy. Należy to rozumieć w ten sposób, że nauczyciel, który pełnił służbę np. w Krakowie a osiadł na czas emerytury w jakiejś wsi powiatu np. Bocheńskiego, otrzymałby kartę porady od Inspektora szkolnego w Bochni względnie kierownika najbliższej szkoły powszechnej, a emeryt sędzia od naczelnika tego sądu powiatowego, w obrębie którego przebywa.

Blankiety kart porady są do nabycia w Wydziale III Województwa Krakowskiego, a na powiatach w odnośnym Starostwie, w broszurach po 20 blankietów w cenie 10 zł. za broszurę t. j. po 50 gr. za jeden blankiet.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego nadmienia, że karty porady winny być wydawane oddzielnie na każdą osobę; wystawiane zbiorowych kart porady jest niedopuszczalne.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *Dr. Pollak* w r.
Naczelnik Wydziału.

144.

L. 831/O.

W Krakowie, dnia 29 kwietnia 1925.

**Do Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie
jednolitego sporządzania rachunków kosztów podróży i djet.**

Kuratorjum podaje poniżej wzór rachunku kosztów podróży i djet, do którego w przyszłości p. p. Inspektorzy szkolni ściśle stosować się powinni oraz przypomina, że rachunki należy przedkładać 8-go każdego miesiąca za miesiąc ubiegły.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński* w r.

RACHUNEK

dziej i kosztów podróży, odbytej w celach wizytacyjnych przez inspektora szkolnego w w dniach od do

Liczba porządkowa	Wyjazd z miejsca służbowego względnie z miejsca ostatnio dokonanej wizytacji		Powrót do miejsca służbowego		Miejscowość wizytacji	Djety		Przejazd koleją				Przejazd podwodą		Podróż odbyta pieszo		Należytość Razem		U w a g i i potwierdzenia				
	Miejscowość	Data	Godzina	Miejscowość		Data	Godzina	in- spek- tora	woź- nicy	d o j a z d		Bilet kolejowy	Ilość km.	Ilość km.	Ilość km.	Ilość km.	zł		gr	zł	gr	
										do koleji	z koleji											Nale- ży- tość
	Ogółem																					
<p>Na poczet powyższej należności otrzymano zaliczkę</p> <p>Pozostaje do wyrównania</p>																						

Np.:
Stwierdza się, że zachowanie należności furmanek i podwód odpowiada stosunkom miejscowym.
Zwierzchność gminna (Starostwo)
w
dnia
pieczęć i podpis

Konieczność podróży, termin jej odbycia, oraz należyte użycie czasu, środków komunikacyjnych i wykonanie czynności stwierdza:
W Krakowie, dnia 192.....

W dnia 191.....

Kurator (przy zastępcach Inspektorów szkolnych)
Inspektor szkolny):

podpis

145.

L. 939/O.

W Krakowie, dnia 2 maja 1925.

Do

Wydziałów i Oddziałów Kuratorjum, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie potrąceń z uposażenia.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zawiadomiło rozporządzeniem z dnia 28 kwietnia 1925 Nr. 3236/25 O. Prez., że przez uposażenie, przypadające do wypłaty, z którego mogą być dokonywane potrącenia przewidziane w artykułach 47 i 48 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej, należy rozumieć uposażenie należące się funkcjonarjuszowi po potrąceniu podatku dochodowego od uposażenia oraz opłat emerytalnych. To uposażenie ma służyć za podstawę obliczenia $1/5$ względnie $2/5$, które mogą w myśl artykułów 47 i 48 ulec zajęciu administracyjnemu tudzież zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu.

Potrącenia z tytułu zwrotu zaliczek na uposażenie nie podpadają pod pojęcie zajęcia administracyjnego, wobec czego nie stosują się do nich postanowienia art. 47 i 48 i mogą być dokonane niezależnie od potrąceń w tych artykułach przewidzianych. Władza udzielająca zaliczki winna jednak w każdym razie przy decyzji co do wysokości zaliczki oraz rat, w jakich ona ma być zwrócona, mieć na uwadze, aby funkcjonarjuszowi pozostało uposażenie w wysokości umożliwiającej mu utrzymanie się.

Również w wypadku zapowiedzenia i zajęcia sądowego lub administracyjnego zaopatrzenia emerytalnego (art. 5 ustawy emerytalnej z dnia 11/XII 1923 r.) należy wziąć za podstawę obliczenia $1/5$ względnie $2/5$ zaopatrzenia, podlegających zapowiedzeniu i zajęciu, zaopatrzenie emerytalne po potrąceniu podatku dochodowego i opłaty emerytalnej.

Dr. Pollak wr. Naczelnik Wydziału.

146.

L. 859/O.

W Krakowie, dnia 5 maja 1925.

Do

Dyrekcji i Zarządów wszystkich szkół, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Nauczycielstwa w Okręgu — w sprawie ochrony ptactwa i zwierzyny łownej.

Powołane do ochrony ptactwa i zwierzyny łownej czynniki zwrócili uwagę, iż młodzież wiejska (szkolna) niemal z przyjemnością i jak gdyby dla sportu niszczy każde przez siebie napotkane gniazdo ptaka i drobnej zwierzyny. Nawet kłusownictwo nie wywiera tak ujemnego wpływu na zwierzostany, jak swawola młodzieży, która nie zdaje, czy też nie chce zdawać sobie sprawy z tego, iż wiele ptactwa jest pomocnikiem i przyjacielem rolnika.

Kuratorjum wzywa przeto Nauczycielstwo wszystkich szkół, aby przy

każdej sposobności pouczało młodzież szkolną o ważności i konieczności ochrony gniazd ptactwa i zwierzyny łownej, apelując do uczuć ludzkich, a równocześnie gromiło każdy w tym kierunku wybryk młodzieży jako szkodliwy i nieetyczny, albowiem zarówno ptactwo jak i zwierzyna łowna przynosi wiele korzyści społeczeństwu.

Nauczycielstwo winno pouczać młodzież systematycznie, a w szczególności na wiosnę tj. w czasie lęgu i wychowania drobnej zwierzyny, a nadto wpływać na ludność wiejską przy każdej sposobności, aby zabraniała dzieciom, pastuchom niszczyć zwierzostany i gniazda ptaków tudzież karciała ich wybryki.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński* wr.

147.

L. 979/O.

Kraków, 5 maja 1925 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich w Okręgu — w sprawie uroczystego zakończenia i otwarcia roku szkolnego.

Wychowanie młodzieży w odrodzonym Państwie stało się ważną funkcją spotęgowanego życia narodowego i państwowego, którą interesują się nie tylko ściślejsze czynniki szkolne, lecz także dalsze Koła rodzicielskie i społeczne.

Pragnąc te czynniki jeszcze więcej zbliżyć do szkoły średniej, nawiązać przerwana tradycję narodową a w umysłach młodzieży wywołać wyższe nastroje na tle pracy szkolnej, Kuratorjum zarządza, aby zakończenie i otwarcie roku szkolnego odbywało się na przyszłość w formach uroczystych, jak to zresztą dzieje się już w niektórych zakładach.

Program uroczystości w murach szkolnych, niezależnie od odbywającego się nabożeństwa, obmyśli Rady Pedagogiczne, uwzględniając stosunki i warunki miejscowe, poczem zdadzą sprawę ze sposobu wprowadzenia go w życie.

Kuratorjum zwraca jednak uwagę, że materiału do programu należy zaczerpnąć w pierwszym rzędzie z życia szkolnego przy uwzględnieniu stopnia wykształcenia umysłowego młodzieży i poziomu kulturalnego danego Zakładu.

Pożądanem byłoby, aby np. Zakład urządził wystawę rysunków i robót ręcznych, tem bardziej, że ten kierunek pracy wychowawczej nie zawsze jeszcze znajduje zrozumienie wśród szerszych warstw społecznych. Na samą uroczystość zaś powinno się złożyć okolicznościowe przemówienie Kierownika Zakładu względnie jednego z członków grona nauczycielskiego, śpiew i deklamacje młodzieży, odczytanie najlepszej pracy abiturjenta, opuszczającego Zakład w tym roku i t. p. Nadto nie jest wykluczone rozdanie

nagród, o ileby Zakład zdołał je pozyskać dla uczniów wybitniejszych bądź w nauce, bądź w innej działalności na tle życia szkolnego i koleżeńskiego.

Przytem Kuratorjum zaznacza, że tego rodzaju zamierzone przeprowadzenie uroczystości szkolnej nie może być równoznaczne z praktykowanym dawniej popisem. Treść programu należy starannie dobrać, bacząc na pewne urozmaicenie, ale przy jednoczesnym unikaniu przeładowania.

W podobny sposób, chociaż w formach skromniejszych należy rozpocząć rok szkolny, przyczem rodzaj wykładu wstępnego jednego z nauczycieli powinien stanowić punkt ciężkości programu. Dla tych uroczystości należy pozyskać współdział szerszych kół rodzicielskich, ewentualnie także przedstawicieli miejscowych władz państwowych i autonomicznych. W miarę możliwości w uroczystościach tych wezmą także udział przedstawiciele Kuratorjum.

Wskazaną jest też rzeczą, aby w sposób uroczysty wobec całego Zakładu, pożegnano młodzież przy rozdaniu świadectw dojrzałości zwłaszcza, jeżeli klasa dobrem prowadzeniem się i należytemi postępami w nauce na to odznaczenie zasłużyła.

Uczniów, opuszczających szkołę po egzaminie dojrzałości, należałoby też zorganizować w „Koła młodszych przyjaciół“ danego Zakładu w celu krzewienia zawiązanych na ławie szkolnej uczuć koleżeńskich i przywiązania ich do Zakładu na przyszłość, co umożliwiłoby w wysokim stopniu pielęgnowanie pewnych tradycji, właściwych każdemu należycie zadania swoje spełniającemu Zakładowi wychowawczemu.

W braku odpowiedniego lokalu w murach szkolnych można uroczystość szkolną urządzić w innej sali publicznej poza szkołą.

Zarządzenie niniejsze jako tymczasowe będzie w przyszłości rozszerzone i ujednostajnione w miarę poczynionych doświadczeń.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński* wr.

148.

L. 950/O.

W Krakowie 5 maja 1925.

Do

Wydziałów, Oddziałów Kuratorjum, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących seminarjów nauczycielskich oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie legitymacyj urzędniczych funkcjonarjuszów b. państw zaborczych.

Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśniło rozporządzeniem z dnia 24 kwietnia 1925 Nr. 2955/O. Prez. 25 na podstawie pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 16 kwietnia 1925 L. 122/prez., że aż do czasu innego uregulowania sprawy w drodze ustawowej legitymacje kolejowe emerytowanym funkcjonarjuszom b. państw zaborczych nie mogą być wydawane.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:

Dr. Pollak wr. Naczelnik Wydziału.

149.

L. 964/O.

W Krakowie, dnia 6 maja 1925.

Do

Rad Szkolnych Powiatowych oraz Nauczycielstwa szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie pomieszczenia geologów Państwowego Instytutu Geologicznego w budynkach szkolnych.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego zawiadamia na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 29 kwietnia 1925 Nr. 7350/I, że pp. inż. *Czarnocki Stefan*, *Dr. Kuźniar Czesław*, *Dr. Rabowski Ferdynand*, *Dr. Horowitz Ludwik*, inż. *Rostoński Romuald*, *Dr. Bukowski Geoiza*, *Dr. Passendorfer Edward*, *Dr. Weigner Stanisław*, *Rutkowski Feliks*, geolowie Państwowego Instytutu Geologicznego, przeprowadzać będą w bieżącym roku badania na terenie Województwa Krakowskiego.

Kuratorjum wzywa Nauczycielstwo i apeluje do Jego obywatelskich uczuć, aby przyszło z pomocą wymienionym, o ile się o to zgłoszą, przez użyczenie im pomieszczenia w budynkach szkolnych w czasie wolnym od nauki lub wyszukanie takowego w danej miejscowości.

Geolodzy zaopatrzeni są w legitymacje urzędnicze i polecenia Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński wr.*

150.

L. 1007/O.

Kraków, dnia 13 maja 1925.

Do

Wydziałów, Oddziałów Kuratorjum Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie opłaty stemplowej od rachunków i umów.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego zawiadamia, iż doszło do wiadomości Ministerstwa, że wystawcy rachunków dla władz i instytucyj państwowych doliczają do sumy należności wymienionej w rachunku (np. za dostawę, świadczenie usług i t. d.) kwotę uiszczoną przez nich opłaty stemplowej, przypadającej od danego rachunku, przerzucając w ten sposób ciężar tej opłaty na Skarb Państwa.

Ministerstwo W. R. i O. P. stosownie do pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 28 marca 1925 r. N. DPO 1661/VII zawiadomiło rozp. z dnia 7/5 br. Nr. 4415/OR. 25, że przerzucenie opłaty stemplowej przez wystawcę rachunku na jego odbiorcę nie sprzeciwia się postanowieniom ustawy z dnia 28/X 1921 r. o opłacie stemplowej od rachunków i poświadczeń odbioru (Dz. U. R. Nr. 92 poz. 676), gdyż ustawa ta nie zawiera zakazu takiego przerzucania, skoro wystawca rachunku spełnił obowiązek, określony w art. 6 cytowanej ustawy tj. uiszczył przypadającą opłatę.

O ile jednak przerzucenie ciężaru omawianej opłaty na odbiorcę prywatnego, jako kwestja prywatno-prawna, jest dla Skarbu Państwa obojętna, gdyż otrzymuje w każdym razie należną opłatę, **o tyle w przypadku, gdy odbiorcami rachunków są władze i instytucje państwowe**, przerzucenie wspomniane powoduje, że Skarb Państwa, zwracając wystawcy **uiszczoną przezeń opłatę — nie otrzymuje jej wcale.**

Wobec powyższego poleca Kuratorjum :

1) zaniechać zamieszczania w prywatno-prawnych umowach z przedsiębiorcami klauzul, przerzucających już z góry ciężar przedmiotowej opłaty na Skarb Państwa.

2) **skreślać w braku takiej klauzuli — przy regulowaniu należności przedsiębiorców — wszelkie kwoty z tytułu opłat stemplowych**, doliczane przez przedsiębiorców w rachunkach do sum tych rachunków, jako odrębne pozycje.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:

Dr. Pollak wr. Naczelnik Wydziału.

151.

L. 1010/O.

Kraków, dnia 14 maja 1925.

Do

Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych dokształcających, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Nauczycielstwa wszystkich szkół w Okręgu w sprawie groszowych kas oszczędności.

Z ustaleniem się naszej waluty otworzyła się możność powrotu do zaniedbanej wskutek wojny, a tak wielkiej mającej znaczenie dla gospodarstwa społecznego drobnej oszczędności.

Nie potrzeba dowodzić, jak ważną jest ta sprawa ze względów wychowawczych. Jest czas najwyższy, aby niesłuszną, spowodowaną stosunkami powojennymi, niechęć do oszczędzania przełamywać, głównie jednak szczeplić i szerzyć wśród dorastającego pokolenia.

Dlatego Kuratorjum zwraca się do Dyrekcji i Nauczycielstwa wszystkich szkół w Okręgu z gorącym wezwaniem do podjęcia jak najszerszej w tym kierunku akcji.

W szczególności otwiera się tu wdzięczne pole do działania dla Nauczycielstwa szkół powszechnych.

„Krajowy Patronat Spółdzielni Rolniczych“ we Lwowie w piśmie z dnia 22 kwietnia 1925 r. L. 7476, wystosowanem do Kuratorjum, zwraca uwagę na wielkie znaczenie „**Kas Stefczyka**“.

„Kasy Stefczyka“ mają nie tylko gospodarcze, ale także obywatelskie, społeczne i moralne zadania, w szczególności też powołane są do krzewienia na nowo oszczędności pieniężnej, zamarłej po wojnie z powodu dewaluacji,

a mającej dla gospodarczej odbudowy naszego Państwa pierwszorzędne znaczenie.

„Zwracamy się więc do Kuratorjum Okręgu Szkolnego z uprzejmą prośbą o zachęcenie nauczycielstwa szkół powszechnych:

1) by wzięto jak najżywszy udział w pracy w „Kasach Stefczyka“ a w ten sposób przyczyniło się do podtrzymania dotychczasowego dorobku spółdzielczego i krzewienia dalej idei spółdzielczej wśród naszego społeczeństwa.

2) by wprowadziło przy pomocy „Kas Stefczyka“ w swoich szkołach „groszowe kasy oszczędności“ i w ten sposób wszczepiało w serca młodzieży cnotę oszczędności“.

Kuratorjum jest przekonane, że apel „Krajowego Patronatu Spółdzielni“ nie minie bez echa, że Nauczycielstwo tut. Okręgu, znane ze swej ofiarnej gotowości do pracy społecznej i wychowawczej pospieszy na wezwanie i podejmie czyn, który dla naszej przyszłości gospodarczej, a w następstwie potęgi państwowej będzie miał znaczenie rozstrzygające.

Chodzi tu o młodzież zarówno wiejską, jak i miejską. Krzewienie zamiłowania do oszczędności, budzenie poszanowania dla grosza—to zarazem szczepienie w nasz psychiczny organizm narodowy cechy, nad wyraz dodatniej, której, niestety nie mamy w nadmiarze.

Naogół nie docenia się u nas znaczenia oszczędności groszowej. Panuje pod tym względem przekonanie w wielu Kasach, że zachód jest z tem za wielki w stosunku do wyników.

Jest to jednak zdanie błędne, a szczególnie szkodliwe w dzisiejszych czasach, gdy trzeba zniszczoną przez wojnę oszczędność odbudowywać od podstaw. Najcenniejsze wkładki to właśnie groszowe, gdyż takie drobne kwoty nie odłożone odrazu, rozchodzą się rychło na różne wydatki. A te pierwsze małe oszczędności przyciągają z czasem dalsze, gdyż raz wkożeniona cnota oszczędności staje się wkrótce potrzebą życia.

Celem ułatwienia zawiadowcom „Kas Stefczyka“ krzewienia oszczędności groszowej wśród młodzieży i starszych istnieją t. zw. skarbonki i marki oszczędności, z których pierwsze nadają się najlepiej do domowych Kas oszczędności, drugie dla szkolnych Kas Oszczędności.

Skarbonka ma na celu umożliwienie oszczędzania każdej chwili w domu nawet najmniejszych kwot groszowych. Takich drobnych kwot nie możnaby odnosić często do Kasy, a nie odłożone rozeszłyby się szybko i nie zostałyby oszczędzone. Skarbonka stojąca na oku w domu, przypomina młodzieży i starszym cnotę oszczędności i umożliwia odłożenie choćby codziennie kilku groszy. Gdy raz odłoży się jaką kwotę do skarbonki, niełatwo ją można wyjąć, gdyż z Kasy Stefczyka otrzymuje się ją zamkniętą lub zaplombowaną. Dopiero gdy skarbonka jest napełniona, idzie się do Kasy, gdzie kasjer otwiera skarbonkę, przelicza pieniądze i zapisuje oszczędzają-

cemu na książeczkę wkładkową, poczem zwraca książeczkę i zamkniętą skarbonkę. Sposób bardzo prosty, nie nastęrczający większych trudności ani oszczędzającym, ani kierownikom „Kasy Stefczyka“.

Skarbonki są tanie (po 80 groszy). Komplet skarbonek (tuzin) wraz z plombami, drucikami i obcęgami kosztuje z opakowaniem i listem przesyłkowym 13 zł 50 gr. Zamawiać je można w Ekspozyturze Patronatu w Krakowie (Rynek 6).

Skarbonki wykonane są w kraju, trwale i ozdobnie. Są wyrobione z blachy 0.28 mm. grubej, ozdobione pięknie litografowanemi na blasze obrazkami o motywach ludowych, przedstawiającemi w sposób obrazowy cnotę oszczędności. Skarbonki zamykane są na plomby. W tym celu otrzymują Kasy Stefczyka z kompletem skarbonek także odpowiednią ilość drucików i plomb, oraz obcęgi. Otwór do wrzucania monety znajduje się w górnej ścianie skarbonki i jest tak urządzony, że uniemożliwia wyjmowanie monety sztucznym sposobem bez otworzenia skarbonek.

Na dolnem dnie skarbonki jest wybitny numer porządkowy, który Kasa notuje w swym wykazie przy wydawaniu skarbonki, a następnie porównywa, gdy posiadacz skarbonki zgłasza się celem oddania do Kasy zebranej kwoty i zapisania jej na swe konto.

Dla młodzieży szkolnej nadają się najlepiej karty i marki oszczędności. Każdy uczeń (uczenica), pragnący brać udział w szkolnej Kasie oszczędności, otrzymuje od nauczyciela kartę oszczędności.

Karty oszczędności, drukowane na mocnym kartonie, składają się z 4 stron. Na pierwszej tytułowej wymieniona jest firma Kasy, numer karty, imię i nazwisko, oraz miejsce zamieszkania właściciela karty, tudzież własnoręczny podpis sprzedawcy marek oszczędności. Dwie strony wewnętrzne są przeznaczone do nalepiania marek, na ostatniej stronie jest pomieszczony wyciąg z przepisów dla oszczędzających przy pomocy marek oszczędności.

Marki wydane są w dwu gatunkach po 10 groszy (niebieskie) i po 4 grosze (różowe). Sporządzone w arkusikach po 50 sztuk są należycie dziurkowane, tak że łatwo oddzielają się i są dobrze nagumowane, by nie można ich było odklejać.

Gdy uczeń zalepił już markami oszczędności całą swoją kartę, wówczas udaje się do „Kasy Stefczyka“, gdzie kasjer oblicza wartość wszystkich naklejonych marek, zapisuje zebraną sumę na książeczkę wkładkową ucznia, poczem tenże otrzymuje nową kartę do naklejania marek oszczędności.

Szczegółowe przepisy, odnoszące się do obu podanych wyżej systemów oszczędzania zapomocą marek i skarbonek oszczędnościowych, mieszczą się w osobnem „Pouczeniu o prowadzeniu groszowych kas oszczędności“, którą to drobną broszurkę otrzymują „Kasy Stefczyka“ wraz z kompletem przedmiotów potrzebnych do prowadzenia powyższych kas.

W ten sposób wprowadzone zostały ułatwienia celem krzewienia

oszczędności groszowej wśród najszerzych sfer społeczeństwa. „Kasy Stefczyka“ powinny w jak najszerzej mierze skorzystać z powyższych ułatwień wprowadzonych przez ich organizacje związkowe i patronackie. W dzisiejszych osobliwie czasach, gdy odbudowa oszczędności ludowych to pierwsza dźwignia dobrobytu społeczeństwa i Państwa naszego, nie powinno braknąć ani jednej Kasy w akcji szerzenia oszczędności grosza, nie powinna żadna szkoła ociągać się z wprowadzeniem szkolnych kas oszczędności.

Miałyby to nieocenione znaczenie wychowawcze zwłaszcza obecnie po wojnie światowej, która przyczyniła się do obniżenia stanu moralnego wśród naszej młodzieży. A młodzież to przyszłość każdego narodu. Więc zaprawiamy ją do cnoty oszczędności, a w ten sposób wyrośnie hartowne, zapobiegliwe, pracę miłujące pokolenie.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński* wr.

152.

L. 8926/I. U.

Kraków, dnia 8 maja 1925.

Do

Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych w szkołach powszechnych.

W związku z okólnikiem Ministerstwa WR. i OP. z dnia 11/I. 1925, L. 13824/I. ex 24. w sprawie zawierania umów z nauczycielami kontraktowymi zawiadamia się, że Ministerstwo WR. i OP. rozp. z dnia 29 kwietnia 1925. Nr. 3222/I. zarządziło, iż nauczycielom kontraktowym w publicznych szkołach powszechnych, posiadającym świadectwo złożenia egzaminu dojrzałości w seminarjum nauczycielskiem, a pełniącym obowiązki na podstawie umowy zawartej z nimi według wzoru ustalonego okólnikiem Ministerstwa z dnia 11/I. 1925. Nr. 13824/I. ex 24. (Dz. Urz. Ministerstwa WR. i OP. Nr. 4/146. z r. 1925, poz. 44 należy przyznawać wynagrodzenie równe uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych grupy X szczebla „b“ łącznie z dodatkiem regulacyjnym — ewentualnie ekonomicznym, stołecznym wzgl. kresowym.

Nauczyciele kontraktowi z tytułu przesłużonych lat nie nabywają żadnych praw chyba, gdyby było to im zastrzeżone w kontrakcie.

Czas pracy w charakterze nauczyciela kontraktowego zalicza się do służby analogicznie do postanowień ustępu piątego art. 14 ustawy o państw. służbie cywilnej z dnia 17/II. 1922. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 21. poz. 164), jedynie w razie bezpośredniego przejścia nauczyciela ze służby kontraktowej do służby etatowej.

W związku z tem poleca się Radom Szkolnym Powiatowym zmienić odpowiednio wszystkie umowy, a uzupełnienie odnośnych poborów uskutecznił tutaj Oddział Rachunkowy z urzędu w myśl wydanych w tym kierunku zarządzeń.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:
Dr. Pilecki w. r. Naczelnik Wydziału.

Do

**Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu, Rady Szkolnej Miejskiej oraz
 Dyrekcji Państwowego Wyższego Kursu Nauczycielskiego w Krakowie
 w sprawie kursów wakacyjnych.**

Podobnie jak w ubiegłych latach odbędą się także w czasie tegorocznych wakacyj na obszarze okręgu szkolnego krakowskiego Kursy wakacyjne dla czynnych nauczycieli (ek) szkół powszechnych, organizowane przez Kuratorjum. Celem ich jest zaspokojenie silnie odczuwanej potrzeby dalszego kształcenia się nauczycielstwa, które w ubiegłym roku przez masowe zgłoszenie się na te Kursy dało swemu zapałowi w tym kierunku wymowny wyraz, a prócz tego ułatwienie pewnej części nauczycielstwa przygotowania się czy to do egzaminów kwalifikacyjnych, czy do wyższego Kursu nauczycielskiego.

Według projektu, Kuratorjum zatwierdzonego przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, odbędą się w bieżącym roku na obszarze tutejszego okręgu szkolnego Kursy wakacyjne w następujących miejscowościach:

- 1) w Krakowie: Kurs humanistyczny ogólnopolski,
- 2) w Krakowie: Kurs polonistyczny dla nauczycieli z kresów niewładających dostatecznie językiem polskim,
- 3) w Białej: Kurs fizyko matematyczny połączony z pracownią fizyczną,
- 4) w Kętach pow. Biała: Kurs humanistyczny (polskie, historia),
- 5) w Nowym Targu: Kurs ogólnopolski, rysunków i robót ręcznych,
- 6) w Starym Sączu: (pow. Nowy Sącz) Kurs geograficzno-przyrodniczy.

Wszystkie wymienione Kursy odbędą się w terminie A t. j. od 3-go—31-go lipca z tem, że kurs w Kętach będzie trwał tylko dwa tygodnie t. j. od 3—17 lipca i zakończy się egzaminem konkursowym na państwowy Wyższy Kurs Naucz. w Krakowie w r. 1925/6.

Z pomiędzy wymienionych Kursów dwa t. j. w Kętach i Starym Sączu będą przygotowawczymi do państw. Wyższego Kursu Naucz. w Krakowie, pierwszy na rok szk. 1925/6, drugi na r. szk. 1926/7. W kursie w Kętach wezmą udział wyłącznie nauczyciele (lki) już przez Kuratorjum Okr. Szkol. Krakowskiego zakwalifikowani (e) i o zakwalifikowaniu tut. pismem do Nr. 7129/I. K. N. zawiadomieni. Żadnych nowych podań na ten Kurs się nie przyjmuje. Na Kurs przygotowawczy początkowy geograficzno-przyrodniczy w Starym Sączu może być przyjętych 30 nauczycieli (ek) z tutejszego Okręgu Szkolnego, którzy będą przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego do przyjęcia zakwalifikowani (e) na podstawie konkursu, który się równocześnie rozpisuje.

Liczba słuchaczy (ek) na pozostałych Kursach została na rok 1925

ograniczona do 40. Z tego jest zastrzeżonych dla nauczycieli w Krakowie 15 miejsc (dla innych 25), w Białej 35 (dla innych 5), na Kursie w Nowym Targu 20 miejsc (dla innych 20), jedynie wszystkie miejsca na Kursie polonistycznym w Krakowie są zastrzeżone dla nauczycielstwa z Kresów.

Zarazem zawiadamia się nauczycielstwo tutejszego Okręgu Szkolnego, że może się zapisywać na wszystkie Kursy wakacyjne dla kwalifikowanych (matura seminarjalna) nauczycieli w całym Państwie. Polecenia godne jest zwłaszcza zapisywanie się na Kursy ogólnopolskie celem zaznajomienia się ze szkolnictwem w innych okręgach szkolnych. Rozkład Kursów i ich terminy są ogłoszone w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. w Nr. 8. poz. 84 i niżej.

Zgłoszenie się na wszystkie Kursy wakacyjne, nie wyłączając Kursów w Kętach i Starym Sączu, następuje zapomocą kart wpisowych, które są do nabycia w biurach Rad Szkolnych Powiatowych. Po otrzymaniu zawiadomienia o przyjęciu na dany Kurs przyjęty nauczyciel przesyła za pośrednictwem swego Inspektora szkolnego 5 zł. wpisowego i 3 znaczki pocztowe po 15 gr. na korespondencję do Inspektoratu w siedzibie Kursu. Jedynie nauczyciele zakwalifikowani już na Kursy przygotowawcze w Kętach i Starym Sączu przesyłają 5 zł. wpisowego do Inspektoratów w Białej względnie Nowym Sączu wraz z kartami wpisowymi.

Przyjęci otrzymają w siedzibie Kursu bezpłatne wspólne pomieszczenie w miejscowych szkołach powszechnych, mają jednak przywieźć z sobą pusty siennik i pościel. Według możliwości będą na Kursach zorganizowane wspólne kuchnie.

Termin zgłaszania się na Kursy wakacyjne w innych okręgach szkolnych upływa z dniem 1 czerwca. PP. Inspektorowie szkolni odnośnych powiatów tutejszego Okręgu zechcą zaopatrzyć się w karty wpisowe, które można nabywać w Książnicy Polskiej T. N. S. W. Warszawa, ul. Nowy Świat L. 59, i przysposobić formularze na odpowiedzi dla słuchaczy na Kursy wakacyjne na terenie ich powiatów przyjętych; karty wpisowe nieuwzględnione należy bezzwłocznie zwracać. Zaznacza się, że na wszystkie kursy w tutejszym Okręgu mogą być przyjmowani tylko kandydaci, posiadający egzamin dojrzałości seminarjalny względnie równoznaczne studja.

Zgłoszenia na Kursy należy przyjmować do 10-go czerwca b. r., poczem należy wpisy zamknąć a na miejsca dla innych okręgów szkolnych rezerwowane a niezajęte przyjąć kandydatów z tut. Okręgu Szkolnego.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *A. Marcinkowski w. r.*

Organizacja szkół.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 9. IV. 1925 Nr. 5313/1 nadało prywatnemu Seminarjum

Naucz. żeńskiemu im. ks. Br. Świeykowskiego w Gorlicach prawo publiczności na rok szkolny 1924/25 z ograniczeniem tego prawa do uczenia własnego zakładu.

155.

Ruch służbowy.

Szkolnictwo średnie ogólno-kształcące.

Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zamianował rozporządzeniem z dnia 27 kwietnia 1925 4100/D. II. 25 p. *Marcina Gołąba*, nauczyciela państwowego gimnazjum w Chodzieży, dyrektorem państwowego gimnazjum w Nowym Targu od dnia 1 lipca 1925 r.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego zamianowało rozporządzeniem z dnia 19 stycznia 1925 L. 247, p. *Jana Kopystyńskiego*, nauczyciela państwowego gimnazjum VIII w Krakowie, nauczycielem przedmiotów ogólnokształcących w państwowej szkole rzemiosł budowlanych w Jarosławiu.

Zmarł:

Wilhelm Józef Klimek, em. profesor państw. gimnazjum w Zakopanem dnia 23 kwietnia 1925 r.

Szkolnictwo powszechne.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego zamianowało z ważnością od 1/8 1925:

p. *Józefa Mamicy*, nauczyciela szkoły powszechnej w Łękach, stałym kierownikiem 6-klasowej szkoły powszechnej w Kaniowie;

p. *Andrzeja Maziarza*, stałego kier. 2 kl. szkoły w Trzcianie, stałym kierownikiem 2 kl. szkoły w Podleszanach;

p. *Wojciecha Sosińskiego*, stałego nauczyciela 7-klasowej szkoły powszechnej im. św. Jana Kantego w Wieliczce, stałym kierownikiem szkoły powszechnej im. Tadeusza Kościuszki w Wieliczce;

p. *Marję z Ochalskich Wierzbicką*, kierowniczką 7-kl. szkoły powszechnej żeńskiej im. królowej Jadwigi w Wieliczce.

Zmarli:

Leon Blecharz, nauczyciel 1-klasowej szkoły powszechnej w Burzynie powiatu tarnowskiego w dniu 27 kwietnia 1925, w 59 roku życia a w 40 roku służby nauczycielskiej;

Bronisława z Laskowskich Ingotowa, stała nauczycielka szkoły IX im. Konarskiego, dnia 7 maja 1925, w 45 roku życia a 25 roku służby nauczycielskiej;

Tadeusz Schwarc, st. kierownik 7 kl. szkoły powszechnej w Gilowicach powiatu żywieckiego, 15 kwietnia 1925, w 51 roku życia a 28 roku służby nauczycielskiej.

156.

Unieważnienie legitymacji.

Kuratorjum Okr. Szk. Krak. unieważnia zagubioną legitymację urzędową Nr. 1510, p. *Michaliny Lohnówny*, nauczycielki szkoły powsz. w Targowisku pow. Bochnia.

Egzaminy na nauczycielki robót ręcznych kobiecych w szk. powsz.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa WR. i OP. z dnia 18/4. 1925. Nr. 4334/I. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego zawiadamia, że egzaminy na nauczycielki robót ręcznych kobiecych w szkołach powsz. odbywają się w tut. Okręgu Szkolnym przed Komisją przy państwowem seminarjum naucz. żeńskim w Krakowie.

Po złożeniu kandydatki otrzymują świadectwa uzdolnienia do nauczania robót ręcznych kobiecych w szkołach powszechnych i będą mogły być zatrudnione jedynie w charakterze sił kontraktowych. Warunki dopuszczenia do egzaminu oraz zakres wymagań przy egzaminie są zgodne z wymaganiami rozdz. VII Statutu seminarjów nauczycielskich z r. 1909 w b. Galicji. Opłata za egzamin wynosi 10 zł.

Konkursy.

Wydział Oświecenia Publicznego Województwa Śląskiego ogłasza konkurs na następujące posady kierowników i nauczycieli w szkołach średnich ogólnokształcących:

- a) **Kierowników:** 1) Miejskiego Progimnazjum w Zorach, 2) Komunalnej Szkoły Wyższej w Nowym-Bytomiu;
- b) **Katechety religii rzymsko-katolickiej:** w Miejskiem Gimnazjum żeńskim w Tarn.-Górach;
- c) **Nauczycieli (lek) jez. polskiego:** 4) w Gimnazjum Państwowem z jez. wykł. polskim w Bielsku, 5) i 6) w Gimnazjum Państw. Katowicach (2 posady), 7), 8) i 9) w Gimnazjum Państw. klasycznem w Król.-Hucie (3 posady), 10), i 11) w Gimnazjum Państw. matem. przyr. w Król.-Hucie (2 posady), 12) w Gimnazjum Państw. w Pszczynie, 13) w Gimnazjum Państw. w Rybniku, 14) i 15) w Gimnazjum Państw. w Tarnowskich Górach (2 posady), 16) w Miejskiej Szkole Wyższej w Lublińcu, 17) w Gimnazjum Komunalnem w Szarleju, 18) i 19) w Miejskiem Gimnazjum matem. przyr. w Katowicach (2 posady), 20) w Miejskiem Gimnazjum matem. przyr. w Oddziałach dla mniejszości językowej w Katowicach, 21) w Oddz. dla mniejszości językowej Miejskiego Liceum żeńskiego w Katowicach, 22) w Miejskiem Liceum żeńskim w Pszczynie;
- d) **Nauczycieli filologii klasycznej:** 23) i 24) w Gimnazjum Państw. w Katowicach (2 posady), 25) i 26) w Gimnazjum Państw. w Król.-Hucie (2 posady), 27), 28) i 29) w Gimnazjum Państw. w Mysłowicach (3 posady), 30) w Gimnazjum Państw. w Pszczynie, 31) i 32) w Gimnazjum Państw. w Rybniku (2 posady), 33) i 34) w Gimnazjum w Tarn.-Górach (2 posady), 35) w Miejskiej Szkole Wyższej w Lublińcu, 36) w Komunalnem Gimnazjum w Szarleju, 37) w Miejskiem Progimnazjum w Zorach;

- e) **Nauczycieli (lek) języka francuskiego:** 38) w Gimnazjum Państw. klasycznym w Król.-Hucie, 39) w Gimnazjum Państw. matem. przyr. w Król.-Hucie, 40) w Miejskim Gimnazjum matem. przyr. w Katowicach, 41) i 42) w Miejskim Liceum żeńskim w Katowicach (2 posady), 43) w Komunalnej Szkole Wyższej w Nowym Bytomiu;
- f) **Nauczycieli języka niemieckiego:** 44) w Gimnazjum Państw. im. Osuchowskiego w Cieszynie, 45) w Gimnazjum Państw. matem. przyr. w Król.-Hucie, 46) w Miejskim Gimnazjum matem. przyr. w Katowicach, 47) w Komunalnym Liceum w Roźdzeniu;
- g) **Nauczycieli (lek) historii i geografii:** 48) w Gimnazjum Państw. klasycznym w Król.-Hucie, 49) w Gimnazjum Państw. matem. przyr. w Król.-Hucie, 50) w Gimnazjum Państw. w Pszczynie, 51) w Gimnazjum Państw. w Tarnowskich-Górach, 52) w Gimnazjum Miejskim żeńskim w Tarn. Górach, 53) i 54) w Miejskim Gimn. matem. przyr. w Katowicach (2 posady), 55) i 56) w Oddziałach dla mniejszości językowej Miejskiego Gimnazjum matem. przyr. w Katowicach (2 posady), 57) w Komunalnej Szkole Wyższej w Nowym Bytomiu;
- h) **Nauczycieli (lek) matematyki i fizyki:** 58) i 59) w Gimnazjum Państw. z polskim językiem wykł. w Bielsku (2 posady), 60) w Gimnazjum Państw. w Katowicach, 61) i 62) w Gimnazjum Państw. klasycznym w Król.-Hucie (2 posady), 63) i 64) w Gimnazjum Państw. matem. przyr. w Król.-Hucie (2 posady), 65) i 66) w Gimn. Państw. w Mysłowicach (2 posady), 67) w Gimnazjum Państw. w Rybniku, 68) w Komunalnym Gimnazjum w Szarleju, 69) i 70) w Miejskim Gimnazjum żeńskim w Tarn. Górach (2 posady), 71) w Progimnazjum Miejskim w Zorach, 72) i 73) w Miejskim Gimnazjum matem. przyr. w Katowicach (2 posady), 74) w Komunalnym Liceum w Roźdzeniu, 75) w Miejskim Liceum żeńskim w Pszczynie;
- i) **Nauczycieli fizyki i chemji:** 76) w Gimnazjum Państw. im. A. Osuchowskiego w Cieszynie, 77) w Gimnazjum Państw. w Mysłowicach, 78), 79) i 80) w Miejskim Gimnazjum matem. przyr. w Katowicach (3 posady);
- j) **Nauczycieli (lek) przyrodoznawstwa:** 81) w Gimnazjum Państw. z polskim jęz. wykł. w Bielsku, 82) w oddz. dla mniejszości językowej Gimnazjum Państw. matem. przyr. w Król.-Hucie, 83) w Gimnazjum Państw. w Rybniku, 84) w Progimnazjum Miejskim w Zorach, 85) w Miejskim Gimnazjum matem. przyr. w Katowicach, 86) w oddz. dla mniejszości językowej Miejskiego Gimnazjum matem. przyr. w Katowicach, 87) w Miejskim Liceum żeńskim w Katowicach, 88) w Miejskim Liceum żeńskim w Pszczynie;
- k) **Nauczycieli (lek) ćwiczeń cielesnych:** 89) w Gimnazjum Państw. klas. w Król.-Hucie (język nauczania polski i niemiecki), 90) w Gimn.

Państw. w Pszczynie, 91) w Miejskim Gimnazjum żeńskim w Tarn. Górach (z obowiązkiem nauczania ponadto śpiewu), 92) w Miejskim Gimnazjum matem. przyr. w Katowicach;

- l) **Nauczycieli (lek) rysunków i robót ręcznych:** 93) w Gimnazjum Państw. w Mysłowicach, 94) w Progimnazjum Miejskim w Zorach, 95) w oddz. dla mniejszości językowej miejskiego Gimnazjum matem. przyr. w Katowicach, 96) w Miejskim Liceum żeńskim w Katowicach, 97) w Miejskim Liceum żeńskim w Pszczynie;
- m) **Nauczycieli (lek) robót ręcznych:** 98) w Gimnazjum państw. matem. przyr. w Król.-Hucie, 99) w Miejskim Gimnazjum matem. przyr. w Katowicach;
- n) **Nauczycieli śpiewu:** 100) w Gimnazjum Państw. w Mysłowicach, 101) w Miejskim Gimnazjum matem. przyr. w Katowicach.

Posady powyższe obsadzone będą od dnia 1 września 1925. Ubiegać się o nie mogą kandydaci (w szkołach żeńskich także kandydatki), posiadający przepisane ustawowo kwalifikacje dla szkół średnich ogólnokształcących (świadectwo egzaminu nauczycielskiego lub dyplom nauczycielski), o posady kierownicze pod 1) i 2) posiadający nadto kilkuletnią praktykę nauczycielską. Językiem nauczania w oddziałach dla mniejszości językowej jest język niemiecki. Nauczyciele w tych oddziałach prócz nauczycieli jęz. polskiego powinni czynić zadość postanowieniom art. 825 Konwencji genewskiej z dnia 15 maja 1922 r.

W razie braku kandydatów kwalifikowanych mogą być posady powyższe powierzone tymczasowo kandydatom niekwalifikowanym o pełnych studjach uniwersyteckich. Podania dokładnie udokumentowane wraz z życiorysem należy wnosić drogą służbową, jeżeli kandydat jest już na posadzie rządowej, lub wprost do Wydziału Oświecenia Publicznego Województwa Śląskiego, najdalej do dnia 15 września 1925 r. Kandydaci ubiegający się poraz pierwszy o posadę lub zajęci przedtem w zakładach prywatnych obowiązani są dołączyć do podania świadectwo lekarza powiatowego, stwierdzające ich fizyczną zdolność do zawodu nauczycielskiego.

Za Wojewodę:

Karol Stach (—) Naczelnik Wydziału.

W Okręgu Szkolnym Krak.

W roku szkol. 1926/7 będzie czynna w Krakowie grupa geograficzno-przyrodnicza państwowego Wyższego Kursu Nauczycielskiego dla nauczycieli publ. szkół powszechnych.

Przyjęci mogą być nauczyciele (lki), posiadający prócz matury seminarjalnej (I. egzamin nauczycielski) także egzamin kwalifikacyjny i przed 1 września 1926 nie przekroczoney 35 rok życia.

Podania wraz z przepisaniem dokumentami, wymienionemi w Statucie państwowego Wyższego Kursu Nauczycielskiego (Dz. Urzęd. Min. W. R. i O. P. z r. 1923, Nr. 14 poz. 121), należy wnosić do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego drogą służbową najpóźniej do 10 czerwca 1925.

Rady Szkolne Powiatowe dołączają do podań wypełnione dokładnie tabele osobowe i z wnioskami oraz konsygnacjami kandydatów prześlą do Kuratorjum najpóźniej do 15 czerwca. Podania nadesłane do Kuratorjum po terminie nie będą brane w rachubę.

Dla nauczycieli na tę grupę W. K. N. zakwalifikowanych odbędzie się kurs wakacyjny przygotowawczy początkowy w Starym-Sączu w czasie od 3—31 lipca 1925 r.

Z terminem sześciotygodniowym od wyjścia niniejszego numeru dziennika urzędowego.

Rada Szkolna Powiatowa w Białej ogłasza niniejszem ponownie konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad:

1) posady nauczyciela kierującego 6-klasowej szkoły powszechnej w Osieku Dolnym,

2) posady nauczyciela kierującego 4-klasowej szkoły powszechnej w Osieku Górnym,

3) posady nauczyciela 7-klasowej szkoły powszechnej męskiej im. Tadeusza Kościuszki w Białej. Od kandydatów na powyższą posadę wymagany jest egzamin wydziałowy z przedmiotów grupy przyrodniczej lub rysunkowej.

Ogłoszony w Nrze 4 Dziennika Urzędowego Kuratorjum O. S. K. p. 130 str. 188 konkurs zmienia Kuratorjum O. S. K. o tyle, że pod L. 11 winien być ogłoszony konkurs na posadę nauczyciela j. polskiego **w państwowem gimnazjum VIII a nie IX w Krakowie.**

159.

Ogłoszenia.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego zwraca uwagę Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich oraz P.P. Inspektorów szkolnych na „*Rocznik Pedagogiczny*“ S. II. tom. II. za lata 1922, 23 i 24, wydany nakładem Książnicy - Atlasu we Lwowie.

Cena egzemplarza 20 zł., wraz z tomem I (za rok 1921) 30 zł.

Nowo powstała przy ul. Szewskiej L. 4 Spółka z ogr. odpow. „*Chemiofizyka*“ poleca do użytku szkół po niskich cenach i na dogodnych warunkach spłaty wszelkie przybory i aparaty dla pracowni przyrodniczych, aparaty fizykalne do prac i badań ściśle naukowych dla laboratorjów szkół średnich i powszechnych, według najnowszych wymagań Ministerstwa.

Nadto wszelkie odczynniki i preparaty chemiczne czyste, barwiki, indykatory, pożywki dla potrzeb laboratoriów naukowych.

Chemikalja techniczne.

Aparaty specjalne do prac w dziedzinie elektrotechniki, geologii, geodezji, astronomji.

Firma Aleksander Koch w Warszawie, plac Napoleona Nr. 5, posiada na składzie *aparaty kinematograficzne* znanej francuskiej firmy Pathé Cinema.

Kuratorjum zaleca szkołom zarówno powszechnym jak i średnim szczególnie aparaty projekcyjne Pathé Baby i latarnie magiczne Cocorico.

Firma Koch posiada prócz tego na składzie filmy o różnych dla szkoły aktualnych motywach.

Cena aparatu Pathé Baby bez cła 150 zł. Szkoła powszechna zamawiająca taki aparat może być zwolnioną od cła na podstawie zaświadczenia danego inspektora szkolnego (patrz Dz. Urz. Nr. 7 z r. 1924 poz. 183).

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego poleca do użytku w żeńskich szkołach zawodowych kształcących, jakoteż w żeńskich seminariach nauczycielskich i szkołach powszechnych do nauki krawieczyzny i robót ręcznych kobiecych książkę: „*Podręcznik do trykotarstwa ręcznego*“ Marji Przybylskiej, nakładem Miejskiego Muzeum Przemysłowego w Krakowie.

Książka gruntownie opracowana z rysunkami schematycznymi ściegów należy do wydawnictw najlepszych w dziedzinie robót.

Do nabycia w Miejskim Muzeum Przemysłowym w Krakowie, ul. Smoleńska L. 9, cena egzemplarza 6 zł.

160.

KOMUNIKAT

**Polskiego Stowarzyszenia Złotego Krzyża we Lwowie plac św. Ducha 1.
z dnia 25 kwietnia 1925 L. 194.**

Ulgi kąpielowe urzędników państwowych.

Członkowie Stowarzyszenia Złotego Krzyża korzystają za okazaniem legitymacji członka ważnej na bieżący rok z następujących ulg i ułatwień w zdrojowiskach kąpielowych i zakładach leczniczych.

1) W zakładzie własnym Złotego Krzyża dla piersiowo chorych urzędników państwowych i ich rodzin w Supraślu koło Białegostoku: całe utrzymanie (pokój i obfity wikt, pięć razy dziennie), opieka lekarska i lekarstwa - za 5 zł. 50 gr. dziennie. Zakład otwarty cały rok. Zgłoszenia o przyjęcie do zakładu (chorych w początkowych stadjach) należy wnosić, dołączając świadectwo lekarskie, wprost do Zarządu Zakładu Złotego Krzyża w Supraślu koło Białegostoku).

2) W zakładzie inhalacyjno-solankowo-kąpielowym w Delatynie: 30% zniżka za kąpiele solankowe i inhalacje w całym sezonie kąpielowym.

3) W zakładzie kąpielowym w Iwoniczu w I i III sezonie (do 20 czerwca i od 20 sierpnia) 25% zniżka kąpeli I klasy i 33% kąpeli II klasy także dla rodzin członków. W II sezonie zniżka w wyjątkowych wypadkach. Nadto zniżka cen mieszkań: 50% w I i III sezonie i 20% w II sezonie. Mieszkania należy wcześniej zamawiać.

4) W Zakładzie kąpielowym Jastrzębie Zdrój (pow. rybn. woj. śląskie): koszta 30 dniowego pobytu (pokój, utrzymanie, 20 kąpeli solank, 2 kl. z zaopatrzeniem lekarskim i taksą kuracyjną) dla dorosłych 225 zł, dla dzieci 85 zł.

5) W zakładzie kąpielowym w Lubieniu-Wielkim: 50% zniżka kąpeli mineralnych i taksy zdrojowej w I i III sezonie (bez rodzin).

6) W zakładzie leczniczym Nałęczów (szczawa wapniowo-żelazista) 25% zniżka wszystkich zabiegów leczniczych.

7) W zakładzie kąpielowym (siarczano-solno-alkalicznym) Niemirow: Koszta 28 dniowego pobytu w I i III sezonie (pokój, oświetlenie, wikt, wszelkie zabiegi lecznicze, opieka lekarska, taksa kuracyjna, autobus ze stacji Rawa Ruska i napowrót) 245 zł. w I klasie a 170 zł. w II klasie.

Pokoje bez pościeli.

Osoby niekorzystające z kuracji płacą normalne ceny. Zamówienia ile możności do 30 kwietnia względnie 15 sierpnia wprost do Zarządu Zakładu kąpielowego, przyczem należy przelać połowę należitości, którą w razie niezgłoszenia się pacjenta, Zarząd kąpielowy zwraca.

W Niemirowie wydają się kąpiele siarczane, borowinowe i gazowe. Wskazania: wszelkie reumatyzmy, artretyzm, choroby kobiece i nerwowe.

Zarząd pensjonatów Warszawianka i Roma w Niemirowie przyznaje członkom Stowarzyszenia Złotego Krzyża i ich rodzinom w czasie do 30 czerwca i od 25 sierpnia całodzienne utrzymanie (pokój z usługą i światłem, obfity wikt pięć razy dziennie) za 4 zł. dziennie od osoby, jeżeli się zgłosi przynajmniej 20 osób na mieszkanie i utrzymanie.

Przy zamówieniu (wprost do Zarządu pensjonatu Warszawianka) przelać 20 zł. tytułem zadatku. Pokoje bez pościeli, za pościel liczy Zarząd 4 zł. tygodniowo. W II sezonie (od 1/7 do 25/8) całodzienne utrzymanie dla 20 kuracjuszków po 5 zł. od osoby, o ile na I i III sezon zgłosi się przynajmniej po 25 osób po 4 zł. dziennie. Zniżki te przyznaje Zarząd pensjonatu bez względu, czy gość korzysta z kuracji czy nie.

8) W zakładzie kąpielowym „Rabka”: 50% zniżka kąpeli i innych zabiegów leczniczych we wszystkich 3 sezonach w liczbie nieprzekraczające 1000 kąpeli i 1000 zabiegów. Mieszkania po cenie zniżonej w sezonie jej siennym od 15 sierpnia.

9) W zakładzie kąpielowym (siarczano-słonym) Solec (ziemi Kiel.) w pojedynczych wypadkach dla członków (nie ich rodzin), znajdujących się

w specjalnie ciężkich warunkach materialnych, kąpiel I klasy za biletom II klasy niezależnie od sezonu.

10) W zakładzie kąpielowym Swoszowice: 30% zniżka od każdorazowej ceny kąpeli we wszystkich klasach w I i III sezonie (t. j. do 30 czerwca i od 1 września) dalej uwolnienie od wszelkich taks kuracyjnych i 50% zniżka od taksy porady lekarskiej.

11) W Zakładzie kąpielowym Truskawiec w I i III sezonie zniżka 25% na wszelkie zabiegi lecznicze; wyjątkowo indywidualnie nawet 50% zniżka.

12) W Zakopanem: Uwolnienie od opłaty taksy klimatycznej. Urzędnicy od V stopnia służb. płacą połowę taksy klimatycznej.

13) W zakładzie kąpielowym Żegiestów-Zdrój: zwolnienie od taksy zdrojowej członków Stowarzyszenia Złotego Krzyża.

* * *

Ulgi kąpielowe 50% w Państwowych Zakładach kąpielowych w Busku, Ciechocinku i Krynicy objęte są całokształtem organizacji państw. pomocy lekarskiej dla urzędników. Takse kuracyjną w tych zakładach opłacają urzędnicy państwowi i ich rodziny w wysokości 25% ceny obowiązującej.

Bezpłatne kąpiele solankowe, kąpiele z kwasem węglowym i borowinowe w państw. zakładzie kąpielowym w Ciechocinku mogą być w małej ilości udzielane przez Urząd Wojewódzki osobom szczególnie godnym uwzględnienia.

Komisarz Rządowy przy Państw. Zakładzie w Busku przyznał dla członków Stowarzyszenia Złotego Krzyża i ich rodzin 25 kart sezonowych bezpłatnych (uwolnienie od opłaty za wstęp do parku zdrojowego).

* * *

Na interwencję Polskiego Stowarzyszenia Złotego Krzyża Izba Lekarska we Lwowie zwróciła się do lekarzy swego okręgu o udzielanie członkom Stowarzyszenia Złotego Krzyża 50%-owych zniżek honorarjów lekarskich za ordynacje, wizyty, consilia i zabiegi specjalistyczne. (Gazeta Lekarska Nr. 12 z dnia 22 marca 1925).

Przeważna część lekarzy okręgu Izby lekarskiej w Krakowie udziela urzędnikom państwowym ograniczonym wyłącznie na pobory służbowe (nieposiadającym majątku osobistego) 50%-owych zniżek od normalnych cen miejscowych.

W okręgu Izby lekarskiej w Łodzi urzędnicy zrzeszeni korzystają z 50% zniżki honorarjów lekarskich.

Uzyskane ewentualnie w dalszym ciągu ulgi i udogodnienia kąpielowe i zniżki honorarjów lekarskich zostaną dodatkowo podane do wiadomości członków. Członkowie zgłaszający się do Stowarzyszenia o informacje zechcą dołączać na odpowiedź zaadresowaną już kopertę z przyklejonym znaczkiem pocztowym.

* * *

Polskie Stowarzyszenie Złotego Krzyża liczy obecnie 5.200 członków. Fundusz na budowę własnego Domu zdrowia w Muszynie koło Krynicy osiągnął w dniu 15 kwietnia 1925 kwoty 36.000 zł.

Projekt budynku został przez Walne Zgromadzenie członków zatwierdzony. Budowa rozpocznie się natychmiast po zebraniu potrzebnej na budowę kwoty, przewyższającej jednak znacznie zebrany dotychczas fundusz (szczegółowe plany i kosztorysy budowy są w opracowaniu).

* * *

Każdy urzędnik państwowy (sędzia, profesor i t. d.) względnie emeryt może przystąpić do Stowarzyszenia i otrzymać legitymację członka zwyczajnego, uprawniającą do korzystania z Zakładów Stowarzyszenia i ulg (zniżek) przez Stowarzyszenie wyjednanym bez wypełnienia zbytnich formalności. Należy jedynie wkładkę roczną 5 zł. i wpisowe (jednorazowo) 1 zł. razem 6 zł. przesłać do Sekretariatu Polskiego Stowarzyszenia Złotego Krzyża, Lwów plac św. Ducha L. 1 i to albo przekazem pieniężnym albo praktyczniej za pośrednictwem blankietu nadawczego P. K. O., który można kupić za parę groszy w każdym Urzędzie pocztowym i na którym wpisać należy (konto Stowarzyszenia) Nr. 143468 podając dokładny adres wysyłającego.

* * *

Dyrekcja Zakładu Zdrojowo-kąpielowego w Szczawnicy udziela zniżek z cennika za świadczenia lecznicze.

161.

OD REDAKCJI.

Do Nauczycielstwa wszystkich szkół w Okręgu.

Na odezwę Redakcji, umieszczoną w Dzienniku Urzędowym Nr. 6. z r. 1924, odpowiedziało Nauczycielstwo, **szczególnie szkół powszechnych** ofiarnością, dzięki której można było wydawać Dziennik Urzędowy Kuratorjum do tej pory. — Dziennik Urzędowy Nr. 5. byłby ostatnim, gdyby Nauczycielstwo odmówiło swej pomocy materialnej.

Roczna prenumerata Dziennika Urzędowego, obliczona pierwotnie na 3 zł. — okazała się za niska — z powodu wzrostu kosztów druku, wywołanego zarówno zwiększoną objętością dziennika urzędowego w br. jak i jakością papieru.

Chcąc utrzymać nadal wydawnictwo Dziennika Urzędowego — zwraca się Redakcja do Nauczycielstwa wszystkich szkół, by zechciało poprzeć jej dążenia i przy każdorazowej wypłacie poborów służbowych przeznaczyło drobną lub jednorazowo większą kwotę na dalszą prenumeratę Dziennika Urzędowego, którą w b. r. z powodów wyżej wymienionych ustala się **na 5 zł.**

Redakcja żywi nadzieję, że i Nauczycielstwo szkół średnich nie odmówi materialnego poparcia, dla Jego wyłącznie bowiem użytku przeznaczają po dwa egzemplarze Dziennika Urzędowego na każdy Zakład.